

Gondoskodjunk a nagyszülőkről! – ingyenebéd heti két alkalommal

Ha jön a tél, sokasodnak a teendők

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A téli idény küszöbén a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatali Szociális Igazgatóságán hatványozottabban több a feladat. Szócs Zsuzsanna-Anna igazgatótól arról érdeklődtünk, hogy milyen kihívások elébe néz a szociális igazgatóság, illetve milyen szolgáltatásokat vehetnek igénybe a városlakók.

Mezey Sarolta

Gondoskodjunk a nagyszülőkről! címmel indítja szociális programját a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Ennek keretében heti két

alkalommal személyenként 17 lej értékben meleg ételt biztosítanak azon marosvásárhelyi nyugdíjasoknak, akiknek jövedelmük, illetve a családjuk egy főre eső jövedelme nem haladja meg az 1500 lejt.

A programra vonatkozó 267-es határozatot a marosvásárhelyi tanács szeptember 20-án hozta meg, módosítva egy idei júliusi határozatot, amely a jövedelemhatárt 1162 lejben határozta meg. A módosított határozat tehát megemelte a jövedelemhatárt, ami sokkal több nyugdíjas számára teszi elérhetővé ezt a jótékonyági szolgáltatást.

– Eddig 356 kérvényt iktattunk, s a továbbiakat is bevezetjük az adatbázisba. Reméljük, hogy minél hamarabb beindul a program, a jogosultaknak hazaszállítják a meleg ebédet. Tudni kell, hogy ha igénylik a szolgáltatást, a kérelem mellé csatolni kell a személyazonossági igazolvány másolatát, valamint a jövedelmet igazoló irat (nyugdíjszelvény) másolatát. Hasonló program már volt, most a téli idényben indítjuk újra – tájékoztatott Szócs Zsuzsanna-Anna igazgató.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra!
Ha előfizet, **BIZTOSAN** kézhez kapja.
Telefon: 0742-828-647

Nyitottság és megértés

Nagy Miklós Kundot nem kell bemutatnunk olvasóinknak: a népszerű művészeti író évtizedek óta lapunk munkatársa, pár évig főszerkesztője is volt. Nemrég új kötettel jelentkezett a hazai irodalmi-publicisztikai szcénán: a Felemás című könyv a szerző Népszerűségben megjelent publicisztikáját, illetve több, általa készített interjú tartalmaz.

5.

Érkezhet a bélyegilleték

A használt gépjárművek vásárlásakor befizetett környezetvédelmi bélyegilletéket visszaigénylők szerint a hivatalos válaszlevélben nem pontosítják a további teendőket és azt a dátumot sem, ameddig az igénylők a visszaszájárt összegek birtokába juthatnak.

8.

Kevesebb a pálinka – senki sem bánja

Az embernek nem halat kell adni a kezébe, hanem horgászbótot, hogy ő maga is megtanulhasson halat fogni – tartják a bölcsek. Ezt az elvet követték Gegesben is, ahol ezután a gyümölcs elsősorban nem a pálinkáshordókba kerül.

10.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

November 30-ig

minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag american standard hmc (italy) szemüveglencsére, a következő dioptriatertartományra: 0 ± 6,0 Sph És 0 ± 6/2 Cyl (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- ▶ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▶ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▶ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▶ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▶ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▶ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▶ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▶ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▶ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▶ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▶ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▶ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▶ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▶ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▶ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▶ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▶ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Kevés por sok szembe

Benedek István

Lehet, hogy aki kitalálta, érti is, miért kell sürgősségi rendelettel elhatározni valamit ahhoz, hogy a részleteit majd csak később tisztázzák. Eddig sem az okos ötleteiről volt híres ez a kormány, de a differenciált minimálbért bevezető rendeletét elrettentő példaként lehetne oktatni kezdő humán erőforrás- és közgazdászszakértőknek, már csak az alapján is, ami eddig kiderült róla.

Talán majd az alkalmazási szabályokból pontosabban is kiderül, mit ért a miniszter az „általában” való szolgálati idő (régiség) alatt, és ugyanott sikerül tisztázni a szolgálati idő és a szakmai gyakorlat közti eltéréseket is. Addig csak annyi látszik, hogy a kormány szavazatokat akar vásárolni a jövőre esedékes választásokon a koalíciós pártok számára. Azok szavazatait, akiknek van valamilyen papírjuk szakképzésről, de a papír mögött kevés az ismeret, vagy nincs olyan munkaadó a lakhelyük környékén, aki azzal az ismeretanyaggal felvértezett embereket alkalmazna. Ha azok, akik ezt kitalálták, szétnéznének a valódi gazdaságban, vagy legalább alkalmaznának két lábbal a földön járó és egyenlő több agysejttel is felfegyverzett tanácsadókat, akkor tudhatnák, hogy a valós szakismeretekkel rendelkező és dolgozni is hajlandó munkaerőt manapság nem minimálbérrel fizetik a versenyszférában.

(Folytatás a 3. oldalon)

Átadták a kolozsvári jogáshallgatók Collegium Iuridicum szakkollégiumát

Kolozsváron hétfőn átadták a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) magyar állami támogatással kialakított Collegium Iuridicum jogászszakkollégiumát, és a benne kialakított Kolosváry Bálint Jogtudományi Kutatókönyvtárat.

A Collegium Iuridicum az egyetem 25 kiváló jogáshallgatója kaphat szállást és az egyetemi programokon túlműtató képzést. A kollégium számára a református egyház vásárolt meg egy ingatlan Kolozsvár belvárosában. Ebben a diákokon mellet tantermet és közösségi teret s a vendégtanárok elszállásolására alkalmas szobákat is kialakítottak. A 600 négyzetméteres ingatlan megvásárlását és felújítását, valamint a könyvtár beszerzését a magyar kormány támogatja.

A megnyitón Orbán Balázs, a miniszterelnökség parlamenti államtitkára többek között arról beszélt, hogy a jogászság a magyar nemzeti karakter része. Úgy vélte: azért is nagy szükség van a jól képzett magyar jogászokra, mert a globalizáció és az európai integráció körülményei között nem katonai erővel, hanem jogi és politikai eszközökkel „ostromolják a magyar várat”. Mint fogalmazott: a magyar nemzet megmaradásáért nem fegyverrel kell küzdeni, hanem kiművelt emberfőkkel.

Az épületavatón felolvasott üzenetében Trócsányi László igazságügy-miniszter úgy vélekedett: a Collegium Iuridicum feladata a szolgálat. „Szolgálni fogja az erdélyi magyarságot, az egész magyar nemzetet, a tanulni vágyó fiatalságot, mert szolgálni fogja a jogtudomány, a jogász műveltség nagy ügyét. Egyszerre az új jogász-szakkollégium és jogtudományi könyvtár nemzeti és egyetemes értékek szolgálatában áll”.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) püspöke, az erdélyi magyar egyetemeket működtető Sapientia Alapítvány elnöke köszöntőjében azért tartotta fontosnak a magyar jogászok képzését, mert a romániai jogászoknak csak 1,2 százaléka beszél magyarul, míg a magyarok részaránya 6,5 százalékos az országban. Úgy vélte: orvos, lelkipásztor és ügyvéd nem lehet vendégmunkás. Hozzátette: a romániai viszsaszolgáltatási ügyekben annyi elmaradás van, hogy évekre lehet munkát biztosítani a jogászoknak.

Dávid László, a Sapientia egyetem rektora megemlékezett az egyetem azért van ma sokkal jobb helyzetben, mint az indulásakor volt, mert közben sikerült kinevelnie saját oktatóit. Felidézte: a Kolozsváron 1872-ben megalakult Ferenc József Egyetem hallgatóinak a többsége jogot tanult. Úgy vélte: az erdélyi magyar közösségnek nagy szüksége lesz a Collegium Iuridicum kikerülő jogász elitre is. (MTI)

Az Európai Parlament elfogadta a romániai jogállamiságról szóló határozatot

Az Európai Parlament (EP) kedden elfogadta a romániai jogállamiságról szóló határozatot, amelyben a képviselők „mélységes aggodalmuknak” adnak hangot az igazságügyi törvények módosításával kapcsolatban, és „elítéli a rendfenntartó erőszakos és aránytalan fellépését a bukaresti tüntetőkkel szemben”. A dokumentum elfogadását 473 képviselő támogatta, 151-en ellene szavaztak, 40 képviselő tartózkodott.

Az Európai Parlament „mélységes aggodalmának ad hangot az igazságügyi törvények és a büntetőjog módosítása kapcsán, elsősorban amiatt, hogy ezek az igazságügyi rendszer függetlenségének aláásásához vezethetnek, gyengíthetik a korruptió elleni küzdelem hatékonyságát, valamint a jogállamiságot” – áll az EP-frakciók képviselői által összeállított határozatban.

Ugyanakkor a dokumentum „elítéli a rendfenntartó erőszakos és aránytalan fellépését a 2018. augusztus 10-ei bukaresti tüntetésen”. A határozat „felszólítja a román hatóságokat, hogy szavatolják a mindennemű intézményközi együttműködés törvényességét és átláthatóságát, kerüljenek minden jogcsorbító beavatkozást, amely megzavarhatja az ellenőrzési és kiegyensúlyozási mechanizmusokat”, ugyanakkor „kéri a titkosszolgálatok tevékenysége fölötti parlamenti ellenőrzés megerősítését”.

Az európai parlamenti képviselők „arra intik a romániai hatóságokat, hogy utasítsanak el minden olyan intézkedést, amely megszüntetné a korruptió büntethetőségét”, „alkalmazzák az országos korruptióellenes stratégiát”, ugyanakkor „határozottan ajánlják, hogy gondolják újra a civil szervezetek finanszírozását, megszervezését és működését szabályozó jogszabályok módosításait, amelyek a civil társadalom megfélemlítéséhez vezethetnek, és ellentmondanak a gyűlekezés szabadságát és a magánélethez való jogot szavatoló elveknek”. Nem utolsósorban az európai parlamenti képviselők „arra intik a parlamentet és a kormányt, hogy maradéktalanul ültessék gyakorlatba az Európai Bizottság, a korruptióellenes államesemelő (GRECO) és a Velencei Bizottság ajánlásait, és tartózkodjanak minden olyan jellegű reformtól, amely veszélybe sodorná a jogállamot, beleértve az igazságszolgáltatás függetlenségét”.

Mindemellett az Európai Parlament „arra biztatja még a hatóságokat, hogy folytassanak párbeszédet a civil társadalommal” és „bátorítja, hogy saját indítatásból kérjék ki a Velencei Bizottság véleményezését a jogszabályokkal kapcsolatban, még mielőtt elfogadnák ezeket”.

A Romániát érintő határozatról október 3-án folytatott vitát az Európai Parlament, Viorica Dăncilă kormányfő és Frans Timmermans, az Európai Bizottság első alelnökének jelenlétében. (Agerpres)

Putyin és Trump az argentinai G20 csúcson tárgyalni akar az INF-szerződésről

Vlagyimir Putyin orosz és Donald Trump amerikai elnök a G20-csoport november végén esedékes Buenos Aires-i csúcstalálkozóán tárgyalni szándékozik a közpese és rövid hatótávolságú rakéták (INF) felszámolásáról szóló szerződés jövőjéről – jelentette ki Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője hétfőn újságíróknak.

Beszámolója szerint Putyinnak csak „pár szót” sikerült váltania Trumpgal Párizsban, az első világháborút lezáró fegyvernyugvás 100. évfordulóján megrendezett vasárnapi megemlékezésen. „Azt mondták (egy másnak), hogy van miről beszélniük, és hogy beszélniük kell az INF-szerződésről.” Megállapodtak, hogy az argentinai »huszakra« próbálják időzíteni tárgyalásaikat – mondta a szóvivő.

Az orosz és az amerikai vezető között eddig csak júliusban, Helsinkiben jött létre külön csúcstalálkozó. Putyin és Trump korábban 2017 júliusában a G20 csoport németországi, tavaly pedig az Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés (APEC) vietnami csúcstalálkozóán is csak futólag találkozott egymással.

Peszkov közölte, hogy Putyin a francia fővárosban 10-15 percig tárgyalat Benjámín Netanjahuval „a kétoldalú viszony folyamatban lévő ügyeiről”. Oroszország és Izrael között kiéleződött a viszony, miután a szíriai légvédelem szeptember 17-én lelőtt egy orosz felderítő gépet, amiért Moszkva az arab országban éppen Hezbollah-célpontokat bombázó izraeli légierőt tette felelőssé. Moszkva erre hivatkozva Sz-300-as légvédelmi rendszert szállított Damaszkusznak. Egy Putyin–Netanjahu különtalálkozót a feleknek azóta sem sikerült tető alá hozniuk.

Peszkov kijelentette, hogy az orosz elnöknek nem volt lehetősége Párizsban szót váltania ukrán hivatali partnerével, Petro Porosenkóval sem. Orosz sajtóértesülések szerint egyébként Moszkvában nem is terveztek ilyen találkozót.

Az orosz elnöki szóvivő úgy vélekedett, nincsenek meg a feltételei annak, hogy találkozzanak az ukrán rendezésről tárgyaló „normadai négyek” – Oroszország, Ukrajna, Németország és Franciaország – vezetői, mint ahogy arra sincsen re-

mény, hogy egy ilyen egyeztetés eredménnyel járjon. Ezt azzal kapcsolatban mondta el, hogy Porosenko – a centenáriumi megemlékezést kihasználva – újabb megbeszélést folytatott Angela Merkel német kancellárral és Emmanuel Macron francia elnökkel. Peszkov közölte, hogy Putyin részvételével ezen a találkozón eleve nem számoltak, mert, mint fogalmazott, a „normandiai négyek” keretében folytatott párbeszéd „lehetlenné vált”. A szóvivő ismételt azzal vádolta meg Kijevet, hogy nem hajtja végre a rendezésről kötött minszki megállapodásokat.

Mint mondta, a Kreml megértéssel viszonyul a délkelet-ukrajnai szakadár területeken vasárnap megtartott választásokhoz, mert azok szükségesek voltak a két „népköztársaság” túléléséhez és a szociális biztonság fenntartásához. A donyecki és a luhanzki szavazás megerősítette pozícióikban a két terület hivatalban lévő vezetőit, Gyenyisz Pusilint és Leonid Paszecsnyiket.

Megerősítette Peszkov azt a sajtóértesülést, amely szerint Alekszisz Ciprasz görög miniszterelnököt december 7-re Moszkvába várják. A két ország kapcsolatában júliusban feszültség lépett fel, miután görög sajtóértesülés szerint Oroszország beavatkozott a görög belügyekbe, és az ország biztonságát aláásó tevékenységet folytatott. A felek akkor kölcsönösen kiutasították két-két diplomatát.

Putyin egyébként a szóvivő bejelentése szerint keddtől csütörtökig Szingapúrban tartózkodik majd, ahol találkozni fog a Délkelet-ázsiai Országok Szövetségének (ASEAN) vezetőivel, szerdán pedig részt vesz a kelet-ázsiai országok csúcstalálkozóán.

Peszkov az orosz védelmi minisztérium illetékességébe utalta annak a kérdésnek a megválaszolását, hogy vajon Oroszország a NATO október vége óta zajló Trident Juncture kódnevű hadgyakorlata idején valóban zavarta-e a GPS műholdas navigációs rendszer működését. A szóvivő szerint a Kremlnek az incidensről nincsen tudomása.

A jelzavarásra vonatkozó gyanúról finn és norvég sajtóforrások számoltak be az elmúlt napokban. Juha Sipilä finn kormányfő közölte, hogy az ügyet ki fogják vizsgálni. (MTI)

Ország – világ

Elhunyt Pap Géza, volt erdélyi református püspök

Elhunyt D. dr. Pap Géza, az Erdélyi Református Egyházkerület 45. püspöke, számolt be a halálhírről honlapján az Erdélyi Református Egyházkerület. „Pap Géza 1954-ben született Kolozsváron. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben végezte el 1978-ban. 1979-től Bukarestben teljesített segédlelkézi szolgálatot, 1981-től a Kolozs megyei Magyarokszó szolgált. 1988 decemberétől a Kolozsvár-Felsővárosi Református Egyházközség lelkipásztora volt. 2000-2012 között az Erdélyi Református Egyházkerület 45. püspöké-ként szolgált, 2012-től a Romániai Református Egyház Zsinatának ügyvezető elnöke volt” – írja honlapján az Erdélyi Református Egyházkerület. (közlemény)

Ecaterina Andronescu javasolja az oktatási miniszternek

Ecaterina Andronescu jelölte oktatási miniszternek kedden a Szociáldemokrata Párt (PSD) állandó bizottsága. A döntést egyöntetű szavazattal hozták – jelentette be Gabriela Firea, a PSD bukaresti szervezetének ügyvivő elnöke. A testület ugyanakkor George Ciamba külügyi államtitkárt javasolta Victor Negrescu európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter megüresedett helyére. (Agerpres)

Hét személyt jelöltek az Országos Audiovizuális Tanácsba

A parlament kulturális bizottsága hét személy jelölt-ségét fogadta el kedden az Országos Audiovizuális Tanácsba (CNA). A hét jelölt a következő: Nicolae Bălașa, Monica Gubernat és Elena Sorescu (Szociáldemokrata Párt – PSD), Alexandru Cristea (Nemzeti Liberális Párt – PNL), és Borsos Éva Orsolya (RMDSZ). Az Államelnöki Hivatal Cristina Anuța Pocorát, a kormány Răsvan Popescu javasolja. A titkos, golyós szavazáson a húsz jelölt közül heten kapták meg a szükséges szavazatszámot, hogy hatéves mandátumra a CNA rendes tagjai legyenek. A jelöltekről ma szavaz a parlament két házának együttes ülése. (Agerpres)

Az igazságügyi reform felfüggesztését javasolja az EB

A módosított igazságügyi törvények alkalmazásának azonnali felfüggesztését, majd a jogszabályokba foglaltak felülvizsgálatát javasolja Romániának az Európai Bizottság (EB) az igazságügyi reformot nyomon követő együttműködési és ellenőrzési mechanizmus (MCV) keretében kedden ismertett jelentésében. A jelentés következtetéseiről szóló részben az EB megjegyzi, a módosított igazságügyi törvények, az igazságszolgáltatási rendszerre, különösképpen az DNA-ra kifejtett nyomásgyakorlás és a korruptió elleni küzdelem akadályozó számos más intézkedés megkérdőjelezi a Románia által eddig elért eredményeket és ezek visszafordíthatatlanságát. (Agerpres)

Kevés por sok szembe

(Folytatás az 1. oldalról)

Persze nem is nyugati szinten, de ez legalább ugyanakkora mértékben az utóbbi három évtized kormányainak kollektív bűne, mint a vállalkozói szférának csak a gyors meggazdagodásra hajtó rétegéé, mert kétségtelenül ilyen is van. De a csendes és becsületes többsége ennek a szférának, amelyek kinyögi az öt bűnözőként kezelő állam által kivetett ezerféle sarcot, az fizetne többet is, mert ha túlélte az utóbbi évtizedeket a piacon, akkor tudja, hogy a jó munkaerő nagy érték. Csakhogy nem tud, mert a politikusok túlnyomó többsége a zsebéig és a következő mandátumáig lát, márpedig olyan gazdaságpolitikát megtervezni és ki is vitelezni, amely valós fejlesztési forrásokkal a hozzáadott értéket teremtő termelőgazdaságok következetes támogatása révén építkezne hosszú távra, csak szakmailag és erkölcsileg is érett közéleti vezetők tudnának. Az ilyen pedig tartósan hiányzik ebben az országban.

Itt olyanoknak terem a babér, akik a minimálbér-emelés útján színleg jól cselekszenek, de valójában nagyobbat rúgnak a leginkább rászorulóba, mint amennyit segít rajtuk egy ilyen intézkedés. Ez csak az államnak igazán üzlet, de annak legalább milliárdos.

Kihirdette az államfő a fekete-tengeri földgáz kitermelését szabályozó törvényt

Aláírta Klaus Iohannis államelnök a fekete-tengeri földgáz kitermelését szabályozó törvényt, amelyet október végén szavazott meg a parlament.

A jogszabály kihirdetését először Liviu Dragnea, a képviselőház szociáldemokrata elnöke jelentette be, aki egy újságírói kérdésre válaszolva hétfőn elmondta: a házbizottság már nem tudja elfogadni az egyik ellenzéki liberális képviselő javaslatát, hogy iktassanak be egy vesszőt a törvénybe, mert Iohannis kihirdette a jogszabályt.

Virgil Popescu liberális képviselő szerint egy vessző hiányzik a törvény 18. cikkelyéből, amely az adózás szempontjából stabilitást biztosít a befektetőknek. A liberálisok ezzel a fel-tétellel szavazták meg a törvényt, szerintük ugyanis fontos, hogy a teljes

kitermelés időszakára ne módosuljanak az adózási feltételek a befektetők számára. A parlament ebben a szel-lemben fogadta el a törvényt, de a liberális honatya szerint fontos lett volna kiigazítani a helyesírási hibát, hogy később ne keletkezzenek értelmezési viták. Később az elnöki hivatal is megerősítette, hogy Iohannis aláírta a jogszabályt. A törvény azért fontos, mert ennek alapján kell döntést hozzanak a fekete-tengeri földgázmezők kitermeléséről azok a befektetők, amelyek koncesszióba vették a nyersanyaglelőhelyeket.

Egyebek mellett az amerikai ExxonMobil és az osztrák OMV kell döntsön, hogy kitermeli-e a Fekete-tenger Neptun talapatában levő gázt. Becsléseik szerint 42 és 84 milliárd köbméter közötti gázmennyiség rejlik

ott. Iohannis a nyáron még vissza-küldte a parlamentnek a jogszabályt, miután a törvényhozói testület a befektetők számára szigorúbb változatot fogadott el.

A befektetőknek már az idén döntést kellett volna hozniuk, de az OMV október végén bejelentette: csak 2019-ben határoznak, hogy elkezdik-e a kitermelést vagy nem. Rainer Seele, az osztrák vállalat vezérigazgatója ezt azzal indokolta, a román hatóságoknak túl sok időt vett igénybe, hogy elfogadják a kitermelést szabályozó törvényt. Ezenkívül a vállalatvezető nehezményezte: a jogszabály korlátozza az OMV gázértékesítési lehetőségét, mivel a kitermelő vállalatokat arra kötelezi, hogy a romániai energi-átözdén értékesítsék a nyersanyag mintegy felét. (MTI)

Lefelé módosított prognózis

Lefelé, 4,5%-ra módosította ideai gazdasági növekedési előrejelzését az Országos Előrejelzési Bizottság (CNP), amely júliusban még 5,5%-os bővüléssel számolt.

A CNP ugyancsak lefelé, 5,7%-ról 5,5%-ra módosította a 2019-es gazdasági növekedésre vonatkozó előrejelzését. Ami a bruttó hazai össztermék (GDP) bővülését illeti, ez változatlan marad a következő három esztendőre: 5,7 százalék 2020-ban és 5 százalék 2021-ben és 2022-ben.

Az infláció tekintetében a CNP 3,5%-ot jósol év végére, 2,8%-ot 2019-re, 2,5%-ot 2020-ra, 2,3%-ot 2021-re és 2,2%-ot 2022-re.

Az államháztartási hiány a GDP 3,5 százaléka lesz 2018-ban, majd foko-

zatosan csökken 3,2 százalékra 2019-ben, 2,9 százalékra 2020-ban, 2,6 százalékra 2021-ben és a GDP 2,4 százaléka 2022-ben a CNP szerint.

Az euró árfolyamát 4,65 lej/euróra becsülik idén, amely csökkenni fog a következő években: 4,62 lej/euró lesz 2019-ben, 4,60 lej/euró 2020-ban, 4,58 lej/euró 2021-ben és 4,56 lej/euró 2022-ben.

Az EB is módosította becsléseit

Az Európai Bizottság csütörtökön szintén jelentősen lefelé módosította becsléseit a romániai gazdaság ideai növekedését illetően, 4,5%-ról 3,6%-ra, míg jövőre a korábban becsült 3,9% helyett 3,8%-os bővülést várnak.

Az Európai Bizottság szerint 2020-ban 3,6%-os gazdasági növekedés várható.

A bizottság enyhén felfelé, 4,2%-ról 4,3%-ra módosította az ideai inflációs előrejelzését, amely a belső kereslet csökkenése miatt 2019-ben 3,5%-ra, 2020-ban pedig 3,3%-ra mérséklődik.

Az államháztartási hiány a GDP 3,3 százaléka lesz 2018-ban, majd fokozatosan nő 3,4 százalékra 2019-ben, és 4,7 százalékra 2020-ban.

Az Európai Bizottság becslései jelentősen elmaradnak a Nemzetközi Valutaalap jóslatától, amely 5,1%-ról 4%-ra lefelé módosította az ideai gazdasági növekedésre vonatkozó prognózisát, míg 2019-ben 3,4%-os bővüléssel számol.

Az Európai Beruházási és Fejlesztési Bank (BERD) úgy ítéli meg, hogy a romániai gazdasági növekedés idén 4,2%-os, jövőben 3,6%-os lehet. (Agerpres)

Erről jut eszembe

Úgy adódott, hogy pár nap alatt kétszer is végigautóztam a Torda–Nagyenyed autópálya-szakaszon és fordítva. Amúgy nem nagy dobás, nem egészen harminc kilométer hosszú, de a túlsúfolt és életveszélyes DN1-es főút után felüdülés, mondhatni élvezet kocsikázni rajta. Mióta így kellene közlekednünk az egész országban, jutott eszembe azonnal. És még mennyi egyébvel kéne így lennünk! De hol állunk mi ettől?! Beszélni beszélnek eleget mostanában az autószerádról, gyorsforgalmi utakról, megvalósításuk azonban elvész az ígéretések sűrű, átláthatatlan ködében. A kormány szerint 2030-ig oldódik meg az infrastruktúra kérdése az országban. Én azt nem érem meg, és sajnos nagyon sokan mások sem. Többek közt ez a most idéltlenkedő, és szép jövőt jósoló kormány sem. És a parlament? A jelenlegi biztos nem. Pedig az is ráhajtott a sztrádaügyre. Törvénybe iktatta, hogy meg kell építeni a Iași–Marosvásárhely pályát. Egyesülés néven. Biztató. De egy a politikai döntés, más a gyakorlatba ültetése. Az utóbbin buknak el a legjobb szándékok is. A mostani kormány eddigi ténykedése alapján előrevetíthetjük: ha a nagy egyesülés századik évfordulóján nem is mondhatjuk, hogy komoly haladás történt a romániai úthálózat korszerűsítésének nyomvonalán, a bicentenáriumon már ígéretes lesz a sztrádarendszer jövőképe. Ha egyáltalán lesz még akkor emberiség. A jövőről nem is beszélve. De hagyjuk a szkepticizmust! Jelen van! Ez a lényeg. Rózsásnak egyáltalán nem mondható. Hogyhogyan nem?! A nagyobbik kormányzópárt jelképe a rózsza! Akkor hát napjaink romániai realitása igenis rózsás! A közúti forgalom tekintetében ez ekképpen néz ki: sereghajtók vagyunk az Európai Unióban. Egy friss kimutatás szerint az autópályák, az ország- és európai utak Románia teljes úthálózatának a 21 százalékát teszik ki. A meglévő közutak 90 százaléka egysávos egy irányban. És még azoknak is csak a fele jó állapotú, az utak 30 százaléka közepes, 20 százalékuk rossz állapotban leledzik. Vagy éppen minősíthatatlan. Ez is magyarázza, miért éppen fordított a sorrend, ha az EU-s baleseti elhalálozási rátát vizsgáljuk. Ebben a tekintetben országunk az első helyen áll. És senki sem veszélyezteti ezt a pozícióját. Nálunk egymillió lakosból évente 94 hal meg közúti balesetben, az EU-ban 60. (Bár ez az adat mintha kisebb lenne a valóságosnál, legalábbis az lehet a benyomásunk, annyi tragikus karambolról hall, olvas az ember.) Egy millió járműre kivetítve lesújtóbb a képlet: Romániában 466 a közúti balesetben elhunytak száma, szemben az EU-s 126-tal. Ismerve a honi gépkocsifelhozatal, különösképpen ezen sem csodálkozhatunk. Akárha ide hozták volna be Nyugatról az összes kiszuperált, ám ölni még igazán képes járgányt. Persze a lehangoló statisztikához az emberi tényező is jócskán hozzájárul. Ez viszont már egy másik történet, amiről máskor érdemes morfondírozni. Azt azért most sem mulasztatom el megjegyezni, hogy a vezetők minősége – s ezúttal újra a legfelsőbb szintekre gondolok – a lentiekre is nagy visszaható, korrumpáló, erkölcsrontó hatással lehet. Akárhány sávon, bármilyen irányban. (N.M.K.)

Ha jön a tél, sokasodnak a teendőik

(Folytatás az 1. oldalról)
250 lejes támogatás beteg vagy sérült gyerekeknek

Újdonság, hogy a helyi tanács idei 87-es határozata értelmében havi 250 lejes támogatásban részesülnek azok a marosvásárhelyi lakhelyű I-XII. osztályos tanulók, akik különböző betegségeken szenvednek, mint például tébcében, cukorbetegségben, daganatos betegségeken, krónikus veseelégtelenségben, asztmában, epilepsziában, veleszületett szívrendellenességben, krónikus hepatitiszben, immunbetegségeken, HIV-fertőzésben, poliartritiszben, ízületi reumában, mozgáskorlátozottságban, illetve minkét szülejükét elvesztették. Rendkívüli esetekben akkor is folyósítják a támogatást, ha a diák balesetet szenvedett és orvosi ellátásban részesül. A támogatás igényléséhez a következő iratok szükségesek: típuskérvény, a gyermek eredeti születési bizonyítványa (14 éves korig), a törvényes képviselő személyazonossági igazolványa, esetenként: az egyik szülő személyazonossági igazolványa, az elhunyt szülő halotti bizonyítványa, a végleges válási végzés, a szülők házasságlevele, a 14 éven felüli gyermek személyazonossági igazolványa, a sérültségi fokba való besorolást igazoló, Marosvásárhelyen kiállított irat, iskolai igazolás, a banki átutaláshoz szükséges

számlaszám, a pótszülőknél elhelyezett gyermekek esetében a határozat és a pótszülő személyazonossági igazolványa.

A 250 lejes támogatás igénylésére eddig 118 kértést iktattak a szociális igazgatóságon.

Volt év, amikor hatezer fűtéspótlék-kérelmet iktattak

– *Megkezdődött a fűtésszezon. Pár évvel ezelőtt a fűtéspótlék igénylésekor óriási sorok kígyóztak a nyári színpad melletti udvaron. A Dózsa György utcai irodák mellett is olyan sokan voltak, hogy az asztaloknál nem maradt hely, s a lépcsőre telepedve töltötték ki a nyomtatványokat. Idén nem voltak sorok. Miért?*

– Volt olyan év, amikor hatezer kérvényt iktattunk. Tekintettel arra, hogy a fűtéspótlékre vonatkozó törvény évek óta nem változott, a jövedelemsávok ugyanazok maradtak, miközben a keresetek, nyugdíjak megnöttek, kevesebben jogosultak a fűtéspótlékre. Idén is azok igényelhetik a fűtéspótlékot, akiknek a jövedelmük 615 lej alatt van, illetve azon családok, amelyekben az egy főre eső jövedelem 615 lejnél kisebb. Országos viszonylatban idéntől a legkisebb nyugdíj 640 lej lett, így a kisnyugdíjasok már nem igényelhetik a fűtéspótlékot. Többnyire azon idős házaspárok maradtak a jogosultak között, akiknél az egyik fél nem dolgozott, és nem rendelkezik nyugdíjjal, illetve azon családok,

amelyek szociális segélyt vesznek igénybe. Eddig 304 gázfűtéspótlék- és 17 villanyfűtéspótlék-igénylést iktattunk – tájékoztatt Szócs Zsuzsanna-Anna.

Fagyos napokon minden hajléktalant befogadnak

Kérdésünkre, hogy hogyan készült fel a marosvásárhelyi menhely a téli időszakra, az igazgató elmondta:

– Hideg időben minden hajléktalant befogadunk, hogy senkit se fe-

nyegessen fagyhalál. A menhelyen hajléktalanok számára száz hely van, de télen sokszor ennél többen kérnek szállást. Ha szükséges, pótágyakat helyezünk el. Viszont a szabályzat nem felel meg egyeseknek, és sokan azért nem jelentkeznek a menhelyen, mert ezeknek nem tudnak eleget tenni. Ha nem tartják be a szabályokat, nem lehet egy fedél alatt együtt lakni. Például ittasan senki sem tartózkodhat a menhelyen, s a higiéniai sza-

bályokat is be kell tartani – mondta az igazgató.

A városi ingyenkonyha továbbra is az Alpha Transilvana Alapítvány-nál működik. Nyáron kevesebben igénylik ezt a szolgáltatást, vagy azért, mert nem tartózkodnak a városban, a mezőgazdaságban vagy külföldön dolgoznak. De ilyenkor, hideg időben megnő az ingyenebédet igénylők száma. Októberben 24-en igényelték, novemberre már 42-en kérnek ingyenebédet.

Nagy felelősséggel járó feladatkör

Miután Major Márta nyugállományba vonult, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Szociális Igazgatóságának vezetésével Szócs Zsuzsanna-Annát bízták meg, aki október 9-től ideiglenesen tölti be a tisztséget. Tekintettel arra, hogy köztisztviselői állásról van szó, a személyzeti osztály versenyvizsgát fog meghirdetni a végleges állásra. Megtiszteltetés számára, hogy Major Márta igazgató nyugdíjazása után rá gondoltak, a tisztség mindenféleképpen nagy felelősséggel járó feladatkör. Mivel 2002 decemberétől dolgozik a szociális osztályon, minden részleg munkáját ismeri. Az igazgatónőtől sokat tanulhatott. Az egyetem jó kiindulópont, de a tapasztalat nagyon sokat számít. A szociális osztály több részlegről, több szolgáltatásból áll. A sérültek gondozására alkalmazott kb. kétszáz személy mellett további 68 alkalmazott munkáját kell koordinálnia. Az egyes részlegeken azért jó a tevékenység, mert jó az együttműködés, az osztályvezetők a problémák minden csínját-bínját ismerik. A csapatmunka nagyon fontos, igyekeznek megoldani minden felmerülő gondot.

Fotó: Nagy Tibor

Megjelent Nagy Miklós Kund publicisztikakötete

Nyitottság és megértés

Nagy Miklós Kundot nem kell bemutatnunk olvasóinknak: a népszerű művészeti író évtizedek óta lapunk munkatársa, pár évig főszerkesztője is volt. Nemrég új kötettel jelentkezett a hazai irodalmi-publicisztikai szcénán: a *Felemás* című könyv a szerző Népszerűségben megjelent publicisztikáját, illetve több, általa készített interjú tartalmazz, és a marosvásárhelyi Lector Kiadó gondozásában jelent meg. Bemutatójára teljes telt házas közönség jelenlétében a Bernády Házban került sor kedden délután.

Kaáli Nagy Botond

A résztvevőket a kiadó képviselőjében Gálfalvi Ágnes szerkesztő üdvözölte, és elmondta, Nagy Miklós Kund születésnapja december 6-ra esik, idén pedig a 75. évét tölti. – Érdeklődtém a tavaly, hogy akadna-e még a fiókban kiadandó kézirat? Akadt, és így indult el a kötet a kiadás útján – értesültünk a kötet előzményeiről.

A könyvet *Markó Béla* méltatta: – Az utóbbi időben szokásunk panaszkodni, hogy kevesen vagyunk egy-egy könyvbemutatóra. Ma este rá kell jönnöm, hogy nem a közönséggel van baj, hanem a szerzőkkel. Ide azért jöttek el ennyien, mert Nagy Miklós Kund megbecsült, tisztelt és fontos személyisége Vásárhelynek, és ezt a jelenlévők is tudják. Az utóbbi időben egyre kevésbé tudom szétválasztani a művet és az életrajzot, és egyre rokonszenvesebb az a megközelítés, amely nem feltételez ilyen törésvonalat a mű és alkotója között. Erdélyben pazarlás lenne ez a szétválasztás: az alkotó ember itt egyúttal minden is volt, ezért könnyű volt egészen jelentős alkotókkal illusztrálni, hogy az élet, a tettek és a művek szervesen összetartoznak. Itt van előttünk egy szép és vaskos kötet, egy jelentős gyűjtemény, amely 10 év interjúit, beszélgetéseit, tárcáit, jegyzeteit, publicisztikáit, kisserzéit tartalmazza. Egy ilyen könyv megszülethet úgy is, hogy a szerző rendszeresen rögzíti a reflexióit, de e mögött a könyv mögött sokkal több

van: az alkotó állandó vásárhelyi jelenléte mutatható föl. Előadások, események, különböző fontos megmutatkozások kapcsán születtek a beszélgetések, még az útleírások is a szerzőnek a világban való állandó jelenlétét feltételezik. Én ezt a fontos és súlyos jelenléte szeretném méltányolni. Beszélgetéseiben, jegyzeteiben, kritikáiban nem szorítkozik Marosvásárhelyre, de tagadhatatlanul Vásárhely-centrikus értelmiségi, aki szereti a várost, és aggódik is annak jelenéért, jövőéért. Állandó kapcsolatban áll az alkotókkal, művészekkel, képzőművészekkel, írókkal. Ez a könyv és mindaz, amit NMK ír és tesz, éppen az empátiája által rendkívül fontos. A kötet több mint fele beszélgetésekből áll, a szerző rendkívül jelenlévő alkotókkal társalog. Ami jellegzetesen NMK-i alkotói magatartás, az a megértés, a nyitottság arra, akit kérdezzünk, akinek az életére, a véleményére kíváncsiak vagyunk. Ez a könyv annak is bizonyítéka, hogy ebből a kíváncsiságból születhetnek érvényes, jelentős és hiteles szövegek. A szerző portréját ezekből a kérdésekből is meg lehetne rajzolni, mert belőlük körvonalazható, hogy milyen az ő világa. Emellett pedig itt vannak a

kritikák és a szépirodalmi jellegű, magas hőfokú írói jegyzetek. Ilyenkor érezzük: milyen kár, hogy nem ír több szépírói szöveget, hiszen azok kapcsán derül ki, hogy a kérdező mögött egy nagyon eredeti képalkotó fantáziájú író rejtőzik. Méltányolnunk kell, hogy évtizedek óta van Vásárhelyen egy olyan, művészetekre érzékeny és azokra odafigyelő ember, aki monográfiák tízeit írta meg, és a kritika-, illetve művészettörténet-ínséges időkben mindig oda lehet rá figyelni. Ezzel pedig (kevésbé) szürke eminenciá-sává vált a helyi művészeti életnek – mondta a méltató, majd a könyv-ismertető beszélgetésbe váltott a kérdező Markó Béla és a válaszoló szerző között.

– *Marosvásárhelyként írsz, ide fordulsz vissza, a könyvben pezsgés, nyüzsgés van.*

– Lehet, hogy volt egykor több pezsgés is a városban, de ha csak arra gondolok, hogy egy könyvbemutatóra ennyien összegyűlnek, és a Bernády Házban évente tízezer ember fordul meg, akkor azt kell mondanom, hogy ennyi rendezvény Vásárhelyen, mint az utóbbi években, soha nem volt. Sok eseményt szervezünk, de nem egyetlen színvonalon. Annyi minden van ma

a világban, ami magához vonhatja az érdeklődőket, hogy én nem keseregnek. Az viszont nagy baj, hogy szinte minden kiállítást nekem kell megnyitnom, mert a fiatalok nem vállalják. Ami pedig a kevés szépírói szöveget illeti, úgy érzem, hogy a szerkesztésben, újságírásban vagyok a legerősebb, és nem szeretnék olyan szépíró ember lenni, aki nem tudja azt a szintet hozni, amit szeretne. Ezért a publicisztika területén próbálom a legjobbat teljesíteni. A sok ismerősöm között valami fontosnak így mindig a részese lehetek, és ha e fontos eseményekhez hozzá tudok járulni, az még jobb. Emellett még írni és mindennel napirendben lenni nem könnyű. A könyv címével kapcsolatosan vállaltam a szó pejoratív értelmének is a kockázatát, mert jelezni akartam: a vásárhelyi emberek olyan jelentőséggel bírnak, hogy számomra ők is a kötet szerzői lettek. A könyvek felét az interjúalanyaim írták. Igyekszem nyitott lenni mindenre, és nem biztos, hogy mindenkivel egyetértek, de az a szerkesztői alapállásom, hogy figyelünk kell egymásra, és ha a másik fél mondanivalója elér egy bizonyos szintet, akkor esélyt kell adni arra, hogy nyilvánosságot kapjon. A művészeti írásaim mellett a politika, a közélet is érdekelt, és ma már úgy gondolom, hogy nem a szülővárosom, Nagyenyed, hanem Marosvásárhely a világ közepe.

– *Híjával vagyunk annak az értelmiségi magatartásnak, hogy bele kell szólnunk a körülöttünk lévő világba. Az alkotás is egy ilyen bele-szólási mód, ennél pedig direktebb az, amikor véleményt mondunk a körülöttünk megszülető művekről, avagy közéleti, politikai jelenségekről. Lehet-e véleménymondással befolyásolni a hétköznapi folyamatokat?*

– Nem tudok egyértelműen pozitív választ adni, mert a veszteségeink nagyok. A fiatalokat olyan vonzerővel szippantja be a Nyugat, hogy azzal nem tudunk lépést tartani. Nem is az a baj, hogy elmennek, hanem hogy nem térnek vissza, hogy a továbbiakban sem tudjuk itt tartani őket. Ha megérné, hogy valaki itt legyen például művészetelemző, akkor biztosan itt maradna. Úgy vélem, hogy nem fogalmazok durván, ha azt mondom, hogy a műbírálat nálunk csődös helyzetben van. A publicisztika helyzete is nehéz, a világháló mindenfélével bombáz minket, és az emberek hisznek abban, ami le van írva. Ha a tárca vagy jegyzet, amit írtam, tíz év elteltével is érvényes, az nem az én érdemem, hanem ezé a társadalomé, amely tíz év alatt is csak a rossz irányba fejlődött.

A szerző felolvasását követően ismét Gálfalvi Ágnes szólt fel, aki elárulta: arra gondolt, hogy díjat kellene adjanak, de kicsi, hogy anyagi háttérrel nem rendelkező kiadó lévén, ez nehézségekbe ütközött volna. Ám mégis sikerült díjat alapítani, mert az idén 85 éves Gálfalvi Zsolt irodalomkritikust, szerkesztőt, publicistát az EMIA életműdíjjal tüntette ki. Gálfalvi Zsolt ezt a díjat ajánlotta fel a Lector egy kiadandó, publicisztikai jellegű kötetének támogatására. – A választás számunkra is egyértelmű volt: e kötetnek ítéljük oda a díjat. És úgy döntöttünk, hogy ne legyen egyszerű díj, hiszen a publicisztikai, kritikai műfaj rendkívül nehéz és hálátlan feladat, az ezt művelőkre nagyon oda kell figyelni. Reméljük, hogy a Gálfalvi Zsolt-díjat évente ki tudjuk osztani, hiszen ezzel a névadóra is ráirányíthatjuk a figyelmet – mondta Gálfalvi Ágnes, majd átadta a díjat Nagy Miklós Kundnak, aki válaszában megemlítette: – Gálfalvi Zsolt az olyan elődök közé tartozik, akik számomra is mindig példaképek voltak: nagy nyitottságot mutattak, mércéje az érték volt, és ezt a mércét én tőle is tanultam.

Nagy Miklós Kund és Markó Béla

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Tiltott színek

Kapucnist régóta magukéva fogadták a lakótelepi melléktucák. Kézjegyét hűségesen őrizték a szürke tűzfalak, a gazdátlan bódék, az öreg kerítések. Színt vitt ebbe a szunnyadó világba, pirosat, kéket, zöldet, lilát. A felirat mindig ugyanaz volt, csak a mérete különbözött, a rendelkezésre álló felület és idő függvényében. Főleg az utóbbiból jutott kevés, ha ugyanis valaki „munka” közben meglepte volna, minden bizonnyal bajba kerül. Nevét és ezzel együtt alkotásait tartalmát is ezért látta jobbnak elhallgatni.

– Mióta graffitizel? – kérdeztem beszélgetésünk elején.

– Már évekkal ezelőtt, kisiskolás koromban csábított a gondolat. Mindig vágyakozva néztem a környékünkön megjelenő újabb, színes feliratokat, de tudtam, hogy a szüleim kiakadnának, ha én is megpróbálnék velük. Főleg apám reakciójától tartottam, nálunk ő a főnök, és nem jó ujjat húzni vele. Aztán egy nálam pár évvel idősebb haver szőtt, hogy van egy csapat, amellyel rendszeresen jár graffitizni. Arról is felvilágosított, hogy milyen boltokban vásárolják a festékeket. Megkérdeztem, csatlakozhatok-e, és mivel rábólintott, másnap este már én is velük mentem.

– Milyen volt az első alkalom?

– Izgalmas. Csak pár festéket vittem, a zsebpénzemből ennyire futotta, de a srácok jó fejek voltak, és megengedték, hogy a sa-

játjukból is vegyek. Először izgultam kicsit, hogy kezdőként hülyét csináljak magamból, de aztán láttam, hogy nincs gond, tetszik a munkám. Mondták is, hogy van tehetségem hozzá. A csapatunk nevét írtuk fel különböző méretekben és színekben, közben egyikünk figyelte, nem jön-e arra valaki. Párszor én is örököttem már az első napon.

– Nem féltél?

– A többiek jelenléte biztonságot adott, nem volt miért aggódnom. Az is megnyugtató volt, hogy tudtam, nem tesznek semmi rosszat. Középkülsőkre soha nem festettünk, és arra is odafigyeltünk, hogy ne frissen festett, tiszta felületekre, hanem kizárólag málladozó vakolatú, kopott falakra kerüljön a munkánk, amelyek ettől csak jobban festettek. Szóval nem a rombolás, rongálás volt a cél, hanem az, hogy ott hagyjuk a kézjegyünket a város bizonyos pontjain. Egy graffitinek az a legnagyobb álma, hogy felismerjék a rajzát, érzékeljék a jelenlétét, ezért a könnyen észrevehető, főúti helyek a legkeresettebbek. De nekünk a melléktucák is „bejötték”.

– Megvan még a csapat?

– Az alapember kilépése után felbomlott. De már jóval ezelőtt kezdett megváltozni a

hangulat, szerintem az egyéni ambíciók miatt. Pedig amíg egy hullámhosszon voltunk, minden nagyon jól működött. Rendszerint szürkületkor találkoztunk, és körülbelül másfél órát dolgoztunk együtt. Legtöbbször

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

a környékünkön kerestünk hasznos felületet, de sokszor új helyeket is felderítettünk. Ha trágár feliratokat találtunk valahol, lefújtuk, láthatatlanná tettük. Ez valahogy fokozta a varázst, jónak, fontosnak éreztük magunkat tőle. Amikor nem az utakat jártuk, otthon színes ceruzával, filctollal gyakoroltunk. Egész papírhagy volt akkoriban a szobámban. Csodálkoztak is anyuék, mert az iskolai rajzórát mindig untam. De szerencsére nem faggattak, inkább örültek, hogy csendben vagyok. Akkoriban sok utcai művészről szóló videót néztem. Így tudtam meg, hogy Nyugaton nem tartják vandáloknak a graffitiseket, Londonban például rengeteg lehetőséget biztosítanak nekik a megmutatkozásra. Bár, ha jobban belegondolok, én ezt nem igazán szeretném. A nyilvános szereplés valahogy éppen a lényegétől, a rejtett alkotás szabadságától fosztaná meg az egészet.

– A csapat szétesése után is folytattad a graffitizést?

– Egy-két haverral még el-eljártunk festeni, de ők aztán elmaradtak. Most egyedül megyek, de így, hogy nincs aki figyelje a terepet, sokkal nagyobb a lebukás kockázata. Meg aztán időm sincs már annyi, nyolcadikos vagyok, készülnöm kell a képességvizsgákra, matekból és románból különórára is járok.

– Volt már, hogy észrevettek alkotás közben?

– Csak egyszer, de abból sem lett baj. Még megvolt a csapat, és éppen egy park végében lévő kerítésre festettünk, amikor egy vizslával érkezett nő megkérdezte tőlünk, nem félünk-e a kutyától, elengedheti-e szaladgálni. Szóval olyan emberek is vannak, akik kedvesen, elfogadóan állnak ehhez az egészhez. A graffitisekkel szembeni előítéleteket az olyan idioták tartják fenn, és táplálják, akik templomokra, iskolákra firkálnak mindenféle hülyeséget.

– Van-e valamilyen más hobbid is a graffitizés mellett?

– Zenét hallgatok, videókat nézek a neten. Évekig jártam különféle edzésekre, meg gördeszkáztam is sokat. Szeretek sok mindent kipróbálni, de legtöbbször egy idő múlva megunom, és más hobbij után nézek.

– Szerinted így lesz a graffitivel is?

– Nem tudom, de most úgy érzem, ez számomra több mint szórakozás. Minden rajz, felirat én vagyok, önmagam pedig nem szoktam feladni.

Szerkesztette: Benedek István

Mérséklődött az éves infláció októberben

A szeptemberben jegyzett 5,03%-ról októberben 4,3%-ra mérséklődött az éves infláció. 2017 októberéhez viszonyítva az élelmiszerek 3,73%-kal, a nem élelmiszer jellegű iparcikkek 5,27%-kal kerültek többbe, a szolgáltatások ára 2,73%-kal emelkedett – írja az Agerpres az Országos Statisztikai Intézet (INS) által közzétett adatokra hivatkozva.

Ebben az esztendőben májusban volt a legnagyobb az inflációs ráta, amikor 5,41%-ot regisztráltak, a legmagasabb értéket 2013 óta, amikor a pénzromlás elérte az 5,65%-os szintet.

A kimutatás szerint szeptemberhez képest októberben 0,52%-kal nőttek a fogyasztói árak, az élelmiszerek 0,61%-kal lettek drágábbak, a nem élelmiszer jellegű iparcikkek 0,52%-kal drágultak, a szolgáltatások ára pedig 0,35%-kal lett magasabb.

A Román Nemzeti Bank (BNR) nem változtatott korábban közölt, évi 3,5%-os inflációs előrejelzésén, jövő évi prognózisát azonban 2,7%-ról 2,9%-ra módosította.

A szeptemberi volt sorozatban a nyolcadik hónap, amikor Romániában jegyezték a legmagasabb inflációs rátát az Európai Unió országai közül. Az év kilencedik hónapjában 4,7 százalékkal nőttek a fogyasztói árak Romániában, akárcsak egy hónappal korábban – közölte október 17-én az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat). (Agerpres)

Szeptember végéig 4,1 százalékkal nőtt a hazai ipari termelés

Az idei első kilenc hónapban 4,1 százalékkal nőtt a hazai ipari termelés a tavalyi azonos időszakhoz mérten – közölte hétfőn az Országos Statisztikai Intézet.

A növekedés főleg a feldolgozóiparnak köszönhető, amelynek teljesítménye 5 százalékkal javult. A szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint a bővülés 5,5 százalékos volt.

Szeptemberben a hazai ipari termelés a nyers adatok szerint 0,5 százalékkal nőtt.

Az iparban tevékenykedő vállalatok árbevétele 12,9 százalékkal nőtt az első három negyedévben, szeptemberben pedig 8,1 százalékkal emelkedtek a tavalyi kilencedik hónaphoz mérten.

A statisztikai intézet szintén hétfőn közölte, hogy az új ipari megrendelések 16,3 százalékkal emelkedtek az első három negyedévben a tavalyi azonos időszakhoz képest. Szeptemberben a növekedés 9,7 százalékos volt éves összevetésben. (MTI)

Egymilliárd euróval nőtt a külkereskedelmi mérleg hiánya

A 2018. január 1. – szeptember 30. közötti időszakban a román export 50,848 milliárd euróra rúgott, miközben az import elérte a 60,799 milliárd eurót, így a külkereskedelmi mérleg hiánya 1,051 milliárd euróval nőtt az előző év azonos időszakához mérten, és elérte a 9,950 milliárd eurót.

Mint az Országos Statisztikai Intézet (INS) által pénteken nyilvánosságra hozott adatsorokból kiderül, szeptemberben a kivitel 5,839 milliárd eurót tett ki, míg a behozott árumennyiség értéke 6,810 milliárd euró volt, így a deficit 970,9 millió euróra rúgott.

2017 kilencedik hónapjához viszonyítva az export 5,1 százalékkal, míg az import 3,4 százalékkal gyarapodott.

Az év első kilenc hónapjában mind a kivitel, mind a behozatal szintjén a gépjárművek és más közlekedési eszközök jelentették a legnagyobb tért: az export 47,4 százalékát és az import 37,9 százalékát tették ki.

A 2018. január 1. – szeptember 30. közötti időszakban 38,980 milliárd euró értékben ment áru Romániából a 28 tagú Európai Unió valamely tagállamába, és 45,470 milliárd euró értékben jött onnan – ezek jelentik a román export 76,7 százalékát és az import 74,8 százalékát.

Az unióon kívülre 11,867 milliárd euró értékben szállított az ország, és 15,329 milliárd euró értékben hozott be onnan – ami 23,3, illetve 25,2 százalékos volt. (Mediafax)

Rekordszámú új elektromos autót írtak forgalomba

Az idei év első kilenc hónapjában Romániában nőtt a leggyorsabb ütemben a forgalomba írt új elektromos autók száma európai uniós összevetésben – 382,5%-os növekedésről beszélünk, vagyis a tavalyi 97 egység után idén 468-at vettek nyilvántartásba – közölte a Romániai Autógyártók Egyesülete (ACAR).

EU-s szinten a tavalyi 70.362 egység után idén szeptember végéig 98.035 elektromos autót írtak forgalomba, ami 39,3 százalékos gyarapodást jelent.

A volumet tekintve Németor-

szág a listavezető 24.678 egységgel, majd Franciaország (20-256) és Hollandia (15.330) következnek.

A dízelautók esetében Romániában 12,6 százalékos növekedést jegyeztek fel, miután a tavalyi év első kilenc hónapjában 40.151 ilyen személygépkocsit írtak forgalomba, idén pedig 45.212-t. Ezzel szemben uniós viszonylatban 16,9 százalékkal csökkent a forgalomba írt gázolajmeghajtású autók száma – a tavalyi 5,194 millió egység után számuk 4,316 millióra esett vissza. Nagy-Britanniában 31,3 százalékos, Csehországban 20,5 százalékos, Írországon 20,3 százalékos, Szlovéniában pedig 16

százalékos visszaesést regisztráltak.

A benzines autók terén Romániában 58,7 százalékos volt a növekedés, 35.930 egységről 57.009 egységre – ez a legnagyobb gyarapodás uniós szinten. Az EU-ban 16,6 százalékos volt a bővülés, 5,760 millió egységről 6,716 millióra.

Romániában az új dízelautók 42,4 százalékot, a benzinesek 53,5 százalékot tesznek ki a teljes mennyiségből. Az alternatív meghajtásúak (köztük az elektromos) a forgalomba írt új autók 4,1 százalékát jelentik. (Mediafax)

Fotó: playtech.rom

EBRD: mérsékelt ütemben folytatódta a szerkezeti reformok

Mérsékelt ütemben ugyan, de az elmúlt évben is folytatódta a szerkezeti reformok az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 38 ország alkotta tevékenységi térségében – áll a londoni pénzügyi kezdetek közötti éves helyzetértékelésben.

A Jelentés az átalakulásról (Transition Report 2018-2019) című 120 oldalas elemzés szerint jóllehet „szerény” előrelépés történt a szerkezeti reformokban a tavalyi jelentés óta, a kedvező fejlemények túlsúlyban voltak a negatív folyamatokkal szemben.

A bank szerint az átalakulás egyes kritériumai alapján is a közép- és kelet-európai térség gazdasági teljesítenek a legjobban.

A tavaly teljesen átalakított értékelési rendszerben az EBRD hat kategóriát vizsgál. Meghatározása szerint a fenntartható piacgazdaság hat fő ismérve a versenyképesség, a jó állami és vállalati szintű kormányzati minőség, a zöldtechnológiák alkalmazása, az inkluzív jelleg, amely kiterjed a nemek közötti egyenjogúság biztosítására, a térségi különbségek kezelésére és a fiatalok érvényesülési lehetőségének megteremtésére, az ellenállóképesség, amely a pénzügyi és az energiaszektor stabilitását méri, valamint az integráltság szintje, amely azt vizsgálja, hogy az egyes gazdaságok mennyire nyitottak a külkereskedelemre, a beruházá-

sokra és a pénzügyi szolgáltatásokra.

Az egyes kritériumokra gyűjtendő tíz pontból Magyarország a gazdaság integráltságára kapta a legtöbbet az EBRD-től, 7,5 pontot. Ezzel a 7,7 pontos Észtország után a második helyre került a szűkebb közép-európai és balti csoportban, az EBRD összes, 38 működési országát felsoroló teljes listán pedig a harmadik helyre.

A teljes mezőnyön belül a gazdasági integráltság kategóriájában Ciprus az éllovas, 8,1 ponttal.

Az idei Transition Report hangsúlyosan kitér az EBRD-régió előtt álló komoly demográfiai kihívásokra.

A bank modellszámításai szerint a közép-európai és a balti EU-térség mindössze öt évvel jár a világ legfejlettebb ipari gazdaságai mögött a társadalom elöregedésének folyamatában.

Az EBRD azzal számol, hogy a közép- és délkelet-európai ország-csoport munkaképes korú lakosságának létszáma 2040-ig 17 százalékkal csökken.

A tanulmány szerint ugyanakkor az automatizálás fejlődése legalábbis részben lehetővé teszi a hiányzó munkaerő helyettesítését.

A bank megállapítja, hogy az ipari robotok elterjedtsége Magyarországon, Lengyelországban, Szlovéniában és Szlovákiában hasonló a legfejlettebb gazdaságokban megfigyelhető szinthez, és a folyamat jóval előbbre tart, mint

például Kínában, Brazíliában vagy Dél-Afrikában.

Úgy tűnik azonban, hogy a lakosság elöregedési folyamata ma már a gazdasági fejlettség korábbi szakaszaiban kezdi éreztetni hatását, mint a korábbi évtizedekben. Amikor Svédországban, Norvégiában és Németországban az idős-kori függőségi ráta – vagyis az aktív korú népességre jutó idősök aránya – átlépte a 25 százalékot, az egy főre jutó jövedelem ezekben az országokban jórészt az Egyesült Államokéval volt egyenlő.

Közép-Európában és a balti köz-társaságokban a 2000-es évek közepén haladta meg a 25 százalékos küszöböt az idős-kori függőségi ráta, ám ebben a térségben az egy főre jutó átlagjövedelem az amerikai szintnek csak a 45 százaléka volt ekkor, Románia és Szerbia pedig a fejenkénti amerikai jövedelemi átlag 30 százaléka érte el a 25 százalékos idős-kori függőségi rátát – áll az EBRD kedden ismert-tett éves jelentésében.

A bank szerint várhatóan Ukrajna is még 2020 előtt eléri ezt a demográfiai határértéket, ám az egy főre jutó ukrainai átlagjövedelem az amerikai szint 20 százalékánál is alacsonyabb.

Mindezek alapján sok közepes jövedelmű ország azzal a kockázattal kénytelen szembenézni, hogy „előbb lesz öreg, mint gazdag” – fogalmaz a londoni pénzügyi-tudományok (MTI)

Van lehetőség, érdemes dolgozni Nyárádszeredában

Egyéves tevékenység után mérleget vontak a Székelyföld Labdarúgó Akadémia nyárádszeredai alközpontjában. Határozottan örülnek az utánpótlás-nevelésnek és a jó feltételeknek, de a szülők hozzáállásának fontosságát is hangsúlyozták.

Gligor Róbert László

Tavaly szeptemberben indult meg a munka a csíkszeredai fociakadémia nyárádszeredai alközpontjában, jelenleg 19 nyárádszeredai településről szállítják be a gyerekeket edzésre Nyárádszeredától Somosdóig, a Bekesaljától Gegesig, de marosvásárhelyiek is vannak a legkisebb korosztályban. Sikerült 80 körüli szinten tartani a gyermeklétszámot, ez sajnos nem nőtt, érkezett ugyan 10-15 új gyerek, de azok a lemorzsolódottakat pótolták. Jelenleg öt korosztályos csapatuk van (U8, U9, U11, U13, U15), mindenik be van írva a korosztályos bajnokságba – közölte a számadatokat a Nyárádszeredai Sportklub sportigazgatója, Kocsis Csaba.

Egy év után nyilvánvaló, hogy a Nyárádszeredai akadémia tehetséges gyerekek, de egyelőre nem tudják felvenni a versenyt a nagyobb városok (Marosvásárhely, Szászrégen)

Jelenleg 80 gyerekekkel dolgoznak a nyárádszeredai alközpontban

csapataival, mivel a kisebb létszám miatt nem tudnak válogatókat szervezni, azzal a gyermekanyaggal kell dolgozniuk, ami a rendelkezésükre áll. Vannak nagyon jó képességű gyerekek, így mögöttük próbálják felzárkóztatni a többieket. Élnek a különböző lehetőségekkel, beiratkoztak az Interligába, ahol négy korosztállyal (2012-2009) kell jelen lenni – itt Szováttával közösen alkottak csapatokat, és az első két fordulóban nagyon jól szerepeltek. Ez is bizonyítja, hogy ha nagyobb gyermeklétszámmal rendelkeznek, a munkájuk eredményesebb

volna. A szakmai anyag és követelmény a Puskás Labdarúgó Akadémiaéval azonos, tehát Nyárádszeredában is ugyanazt tanulják a gyerekek, mint Felecsúton, azzal a különbséggel, hogy ott kiválogatott tehetségekkel dolgoznak.

„Most már a szülők is látják, hogy a kisebb korosztályokkal kezdünk felzárkózni, lassan azonos szintű ellenfelei vagyunk a nagyvárosi csapatoknak. Ezért is a jövőben az alsóbb korosztályokra kiemelten figyelünk, mert ők 14-15 éves korukra oda tudnak érni, hogy néhány játékost át tudunk küldeni Csíksze-

redába. Sajnos, a nagyoknál ez már nehezebb, a 13-14 éveseknél már behozhatatlan a különbség, de ezeket a gyerekeket sem kell leírni, mert megyei szinten vagy a 4. ligában megtalálják a helyüket” – állapította meg a szakember. A nyárádszeredaiakat azt tervezik, hogy a következő évben a 17 éves korosztályt nem íratják be az ifjúsági bajnokságba, hanem néhány tapasztalt nyárádszeredai játékost hozva melléjük, az 5. ligában indítanak, és a fiatalokból építenek csapatot.

Anyagi gondjaik nincsenek, a csíkszeredai akadémia révén rendszeresen érkezik támogatás, továbbá a magyar állam jóvoltából műfüves pályát is kapnak, így könnyebb lesz télen is a szabadtéri edzéseket megtartani. Nagyon jó kapcsolatot ápolnak a többi Maros megyei alközponttal, kiemelten az MSE-vel, amellyel számos felzárkóztató barátságos mérkőzést játszanak.

Ahhoz képest, hogy a Nyárádszeredai akadémia évek óta nem volt utánpótlás-nevelés, a vidékben van potenciál – állapította meg Kocsis Csaba. Kerültek már ki innen magasabb szinten játszó focisták az utóbbi években: elég a Sepsiszentgyörgyi Seps OSK játékosát, Fülöp Istvánt említeni, de a 3. ligás MSE-ben szereplő Borbély Roland és Mi-

hály Zoltán is nyárádszeredai, ahogyan Kocsis Bence is, aki a Puskás Akadémia második csapatának alapembere, Magyarország korosztályos válogatottjának tagja. Ez is azt mutatja, hogy ha ilyen lelkesedéssel és támogatással dolgoznak, más gyerekeken is segíteni tudnak, hogy elérjék céljukat. Ha azok nem is jutnak el magasabb szintre, a munka mellett pluszjövedelmet is hozhat majd számukra a foci, nem beszélve a sportolásnak az egészséges életmódra gyakorolt hatásáról.

A cél tehát az, hogy a gyerekek a lehető legfiatalabban elkezdjenek focizni, mert így képesek a legmagasabb szintre eljutni. Ehhez azonban kell a szülői segítség is, hogy az 5-7 éves gyerek eljuthasson az edzésekre, mérkőzésekre, tornákra. Ha a szülő nem hoz áldozatot, gyermeke 13-14 éves korában olyan hátrányba kerül korosztályos társaival szemben, amit sosem tud ledolgozni. Szülői segítség nélkül bármilyen jó infrastruktúra mellett sem érhető el a cél – vont a következtetést a sportigazgató, hozzátéve, hogy továbbra is szeretettel várják a foci szerető nyárádszeredai gyerekeket, az edzésre való beszállításukat és azután a hazautazásukat az alközpont két kisbuszával oldják meg, míg az infrastruktúrát (füves és műfüves nagy- és kispálya, sportszarnok) a nyárádszeredai önkormányzat biztosítja az alközpont számára.

A Maros Művészegyüttes nyerte a 6. Harmónia-kupát

Immár hatodik alkalommal tartották meg Marosvásárhelyen a Harmónia-kupaért kiírt minifocitornát a polgármesteri hivatal szervezésében. Helyszín a Szász Albert Sportlíceum volt, és a városháza csapata mellett meghívottként részt vett a Maros Művészegyüttes nevében a körtvélyfáji – kis- és nagypályán is focizó fiatalokból álló – együttes, ugyanis a táncosok fellépés miatt nem vehettek részt a tornán, a Pressing (marosvásárhelyi sajtóválogatott), valamint díszmeghívottként a Magyar Sportújságírók Szövetségének (MSÚSZ) leghíresebbje.

Czibalmos Ferenc Attila

A Harmónia-kupa kezdeményezője Szucher Ervin marosvásárhelyi újságíró, író, aki 2014-ben, a Románia–Magyarország labdarúgó-találkozó alkalmával kezdeményezte a rendezvényt, példamutatás céljával.

A körmérkőzéses tornán 5+1-es összetételben 2x20 perces félidőket játszottak a csapatok, a végső sorrend kialakításában döntő fontosságú volt a gólarány és a direkt összecsapások eredménye. A tornát a Maros Művészegyüttes nyerte, amely az első találkozón 5-4-re kikapott a helyi tollforgatóktól, de utána nagyarányú, 9-2-es vereséget mért a polgármesteri hivatal alakulatára. A helyi sajtó együttese, amely nagy odaadással, elszántan futballozott, a második lett, de szép és látványos futballt játszott az anyaországi sajtó is, ám a két döntetlenjük csak a harmadik helyre érdemesítette őket.

Fotó: Czibalmos Ferenc Attila

A torna eredményei: Városháza – MSÚSZ 3-3, Maros Művészegyüttes – Pressing 4-5, Pressing – MSÚSZ 2-2, Városháza – Maros Művészegyüttes 2-9, MSÚSZ – Maros Művészegyüttes 0-3, Városháza – Pressing 2-2.

A torna végeredménye: 1. Maros Művészegyüttes 6 pont (16-7-es gólkülönbség), 2. Pressing 5 (9-8), 3. MSÚSZ 2 (5-8), 4. Városháza 2 (7-14).

Minden csapat játékosai érmeiket és névre szóló okleveleket vehettek át, a csapatkapitányokat kupákkal díjazták, a legjobb egyéni alakításért nem osztottak ki oklevelet.

A találkozót Aurelian Păcurar jól vezette, az orvosi felügyeletet Camelia Florea biztosította.

A csapatok összetétele

* **Maros Művészegyüttes:** Berekméri Nimród, Oláh László – kapusok; Szabó József, Biró Márton, Zólyomi Krisztián, Berekméri Levente, Baki Roland, Kurcsi István, Berekméri Barna (Détári) és Szász Péter (csapatkapitány) – mezőnyjátékosok

* **Pressing:** Szucher Ervin (csapatkapitány) – kapus; Bögözi Attila, Kádár Zoltán, Berekméri Edmond, Emil Moldovan, Czibalmos Ferenc, Czibalmos Csaba, Sorin Tanțos, Csorbai Lóránd, Marius Libeg, Enyedi Csaba, Székely Szilárd, Vlad Amariei – mezőnyjátékosok

* **MSÚSZ:** Oltyán Attila – kapus; Jenei István, Lantos Zsolt (csapatkapitány), Zsigmond Ádám, Székely András, Bella Krisztián, Kálmán Zsigmond, Jeremiás Zoltán – mezőnyjátékosok

* **Városháza:** Biró Levente (Laska) – kapus; Szövérfi István, Szövérfi László, Marius Naghi, Kovács Lajos, Bakos Levente (csapatkapitány), Tudor Rusu, Bükki Ottó, Cosmin Blaga, Nicolae Zagon, Alexandru Zagon, Ördög Attila, Mărgărit Amza – mezőnyjátékosok.

Marosvásárhely jó híret viszik el a világra

Rendkívül elégedetten nyilatkozott a rendezvényt követően az MSÚSZ nevében *Jenei István* filmszínházvezető. „Az MSÚSZ nevében köszönjük a meghívást és a szíves vendéglátást. Remekül éreztük magunkat Marosvásárhelyen, a szállás és az étkezés első osztályú, a torna rendezése kiváló volt. Remek, sportszerű mérkőzéseket láthattunk és játszhattunk a 6. Harmónia-kupaért. Bárhol is járunk majd a nagyvilágban, csak pozitív dolgokat mondunk és mesélünk majd Marosvásárhelyről.”

Nemzetek Ligája

Rossi szerint hat pont megszerzése a cél

A magyar labdarúgó-válogatott számára hat pont megszerzése a cél az utolsó két Nemzetek Ligája-mérkőzésen – hangsúlyozta a magyar csapat szövetségi kapitánya Telkiben tartott hétfői sajtótájékoztatóján.

„Remélem, hogy nem lesz nagy gond a hiányom a pálya szélén” – utalt Marco Rossi arra, hogy az észak-ellen csütörtökön nem ülhet le a kispadra az európai szövetség (UEFA) büntetése miatt, mivel sportszerűtlenül viselkedett a görögök ellen idegenbeli összecsapáson. A csütörtöki mérkőzésen ezért a másodedző, Cosimo Ingrassia irányítja a csapatot, és ő bízik segítőtiben. „Smerjük az észak-játékát, reméljük, ezúttal nem követjük el ugyanazokat a hibákat, mint Tallinnban” – emlékeztetett a 3-3-as döntetlennel záruló összecsapásra.

Leszögezte: ha nem lesznek eredményesek, azért öt terhelő felelősség, de nem akar arra gondolni, hogy együttese akár a

negyedik helyre is visszacsúszhat, amely a kiesést jelentené a D osztályba. „Célunk a hat pont megszerzése az itthoni két mérkőzésen, hogy ezáltal visszazserezük a szurkolók bizalmát, és támogatásunkkal a későbbiekben kijussunk az Európa-bajnokságra” – közölte.

A keretbe most visszatérő Dzsudzszák Balázsról úgy fogalmazott, még mérleget a lehetőségeket a játékával kapcsolatban. Hozzátette, ha Dzsudzszák pályára lép, természetesen ő lesz a csapatkapitány. Ugyanakkor az előző mérkőzésen karszalagot viselőre változatlanul pozitívan tekint, hiszen „tisztelttel, alázattal és odaadással viszonyult a válogatotthoz” – fogalmazott. Rámutatott: még pozitívum is lehet az együttesnek, hogy két ilyen vezető személyiség is rendelkezésre áll.

A magyar válogatott csütörtökön romániai idő szerint 21.45-től játszik az északkeleti budapesti Groupama Arénában, vasárnap pedig ugyanott a finnekkel fogadják a zárófordulóban.

A magyar válogatott kerete

* **kapusok:** Dibusz Dénes (Ferencváros), Gulácsi Péter (Lipcsei RB), Kovácsik Ádám (Mol Vidi FC)

* **védők:** Baráth Botond (Budapest Honvéd), Fiola Attila (Mol Vidi FC), Kádár Tamás (Dinamo Kijev), Korhut Mihály (Hapoel Beer-Seva), Lang Ádám (Kolozsvári CFR), Lovrencsics Gergő (Ferencváros), Willi Orbán (Lipcsei RB), Vinicius Paulo (Mol Vidi FC)

* **középpályások:** Gazdag Dániel (Budapest Honvéd), Holman Dávid (Pozsonyi Slovan), Kalmár Zsolt (DAC), Kleinheisler László (FK Asztana), Kovács István (Mol Vidi FC), Nagy Ádám (Bologna), Pátkai Máté (Mol Vidi FC)

* **támadók:** Böde Dániel (Ferencváros), Dzsudzszák Balázs (al-Ittihad Kalba), Holender Filip (Budapest Honvéd), Nagy Dominik (Varsói Legia), Sallai Roland (Freiburg), Szalai Ádám (Hoffenheim), Ugri Roland (Atromitos), Varga Roland (Ferencváros)

Litvánia és Montenegró ellen a románok

Zárt kapus mérkőzésen fogadja Románia Litvániát a ploiești-i Ilie Oană-stadionban szombaton, 21.45 órai kezdettel (az Európai Labdarúgó-szövetség a Szerbia elleni mérkőzésen elhangzott magyarellenes rigmusokért büntette meg a hazai szövetséget), majd jövő héten, kedden Podgoricába látogat, a Montenegró elleni, utolsó Nemzetek Ligája-mérkőzésre.

A két találkozóra összehívott román keret összetétele:

* **kapusok:** Ciprian Tătărușanu (FC Nantes), Costel Pantilimon (Nottingham Forest), Florin Niță (Sparta Prága)

* **hátvédek:** Cristian Manea (Kolozsvári CFR), Romario Benzar (FCSB), Cristian Săpunaru (Kayserispor), Ionuț Nedelcearu (FC Ufa), Cosmin Moți (Ludogorec), Alexandru Pașcanu (Leicester City), Alin Toșca (PAOK Szaloniki), Nicușor Bancu (CSU Craiova)

* **középpályások:** Alexandru Chipciu (Sparta Prága), Răzvan Marin (Standard Liege), Paul Anton (Kriilija Szovjetov), Tudor Băluță (FC Viitorul), Nicolae Stanciu (Sparta Prága), Alexandru Cicăldău (CSU Craiova), Alexandru Mitriță (CSU Craiova), Ianis Hagi (FC Viitorul), Alexandru Maxim (Mainz), Ciprian Deac (Kolozsvári CFR)

* **támadók:** Claudiu Keșerü (Ludogorec), George Pușcaș (US Palermo), George Țucudean (Kolozsvári CFR), Andrei Ivan (Bécsi Rapid)

Közönsszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

A polgári peres eljárásról

A bírósági tárgyalás (IV.)

Gogolák H. Csongor ügyvéd
office@gogolak.ro

A polgári peres eljárásban az úgynevezett „rendelkező” elv érvényesül, ami azt jelenti, hogy alap esetben a felek rendelkeznek a per sorsáról, kötelességük az eljárással kapcsolatos minden jogot és kötelezettséget jóhiszeműen és saját kezdeményezésükből gyakorolni. Ennek az elvnek a következménye az is, hogy habár a bírónak törvényes kötelessége az objektív-jogi igazság kiderítése, és ezért hivatalból is elrendelhet bizonyos bizonyítási indítványokat, illetve a perbe bevonhat olyan személyeket is, akik eredetileg nem szerepeltek az eljárásban, a pereseményeket főszabályként és elsősorban mégiscsak a feleknek kell indítványozni és végrehajtani. Ez az elv különbözik a büntetőperekben alkalmazandó inkvizitórius és akkuzatórius elvektől, aminek következményeként a modern büntetőperekben a bírónak, valamint a vádhatóság képviselőjének (az ügyésznek – procurator) sokkal nagyobb mozgásteret és kezdeményezési lehetőséget, aktív szerepet biztosít a törvény.

Bíró és bíró között különbséget tesz a törvény, ennek értelmében bizonyos kategóriájú, komplikáltabb, jelentősebb ügyeket gyakorolnak bíró (judex) stagiar) nem vezethet, azokat csak véglegesített bírói tanácsoknak osztja ki – mint mondtuk, véletlenszerűen – a bíróság adminisztratív részlege. Bizonyos esetben a bíróval szemben összeférhetlenséget (incompatibilitate) lehet bejelenteni (cerere de recuzare) valamint abban az esetben, hogyha ő maga észleli az összeférhetlenség fennállását, akkor kötelessége ezt bejelenteni (cerere de abținere). Az összeférhetlenségi kérésről sürgős és elsőbbségi eljárással ugyanazon bíróság másik bírósági tanácsa dönt, vagy ha ez nem lehetséges,

akkor egy felsőbb fokú bírósághoz küldik az ügyet.

A polgári perrendtartás a következő összeférhetlenségi eseteket szabályozza: nem vehet részt egy ügyben az a bíró, aki jogszármazató hatályú végzést (incheiere interlocutorie) már kimondott az ügyben annak érdemi elbírálása előtt vagy az ügyvel kapcsolatos fellebbezést bírálta el. Az a bíró, akihez újratárgyalás után kerül ismét az ügy, miután már egyszer érdemben elbírálta az illető ügyet, természetesen nem hozhat még egyszer döntést abban, azt más bírói tanácshoz kell küldeni. Ha a bíró előzőleg tanú, szakértő, választott bíró, ügyész, ügyvéd bírói ülnök, segédbíró vagy mediátor volt az illető ügyben, annak elbírálásában bíróként már nem vehet részt. Más összeférhetlenségi esetek: a bíró előzőleg elmondta a véleményét az ügy kimeneteléről; a bírónak, házastársának, egyenes ági felmenőinek, leszármazottainak, vagy azok hozzátartozóinak érdekük fűződik a perhez; a bíró negyedfokú rokona vagy házastársa a feleknek vagy azok ügyvédjének/képviselőjének, vagy ezen személyek testvérének házastársa, vagy a bíró jelenlegi vagy volt házastársa negyedfokú rokona valamelyik félnek; ha a bíró negyedfokú rokona vagy ezek hozzátartozója, olyan perben felek, amellyel kapcsolatosan ítélező bíróság egyik fél bíróként dolgozik; a bíró, házastársa vagy negyedfokú rokona és a felek között az utóbbi 5 évben büntetőper zajlott.

Akkor is összeférhetlen a bíró, ha valamelyik félnek gyámja vagy gondnoka volt; ha a bíró vagy házastársa, felmenője vagy leszármazottja a felek valamelyikétől ajándékot vagy ajándékozási ígéretet kapott; ha a bíró vagy rokonai és a felek vagy azok rokonai között ellenséges viszony áll fenn; ha a fellebbviteli bíró rokona vagy házastársa ugyanabban az ügyben

mint bíró vagy ügyész vett részt, akár más bíróság előtt is; hogyha a bíró rokona vagy házastársa a bírósági tanács valamelyik tagjának; ha a bíró hozzátartozója vagy házastársa képviselte vagy asszisztálta a feleket más bíróság előtt. Az utolsó összeférhetlenségi eset az, amikor megalapozottan lehet feltételezni, hogy a bíró pártatlansága megkérdőjelezhető. Ezekben az esetekben az ügy eredetileg kirendelt bíróját lecserélhetik, ha a kért megalapozottnak minősítik.

Ugyanígy, bizonyos kivételes esetekben az eredetileg hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság is megváltoztatható, ezt áthelyezésnek (strămutare) nevezik. Ez abban az esetben kérhető, ha a bíróság pártatlansága megkérdőjelezhető az ügy körülményei miatt, a felek személye vagy bizonyos konfliktuális helyzetek miatt. Ugyanakkor közbiztonsági okokra hivatkozva is áthelyezhető az ügy, ha feltételezhető, hogy az eljárás a közrend megbontásához vezetne (pl. tüntetések vagy „maffiapercek”).

Ilyen okok lehetnek például a nagy politikai perek, a helyi, vélt vagy valós érdekeket sértő perek, bírósági alkalmazottak, ügyvédek, ügyészek, bírók, helyi vagy országos politikusok pererei, rendőrök, nevezetes személyekkel kapcsolatos perek, helyi konfliktusokat generáló ügyek stb. Az áthelyezésről az illetékes táblabíróság vagy a Legfelső Semmitő- és Itélőszék dönt, attól függően, hogy az áthelyezendő per milyen fokon van.

Ilyen alapon helyezték át annak idején az Országos Korrupcióellenes Ügyészség kérésére az elhíresült és sajnos nagyon aktuális Mikó-per (habár ez büntetőügy, de az érvelés és a jogalap tartalmilag ebben az esetben azonos) a sepsiszentgyörgyi bíróságról Buzăuba, vagy a marosvásárhelyi Kossuth Lajos utca ügyét a marosvásárhelyi törvényszékre Craiovara, tartva attól, hogy a helyi konfliktusok miatt a bírák nyomásgyakorlásnak lehetnek kitéve (bármelyik oldalról), és ezért pártatlanságuk sérülhetne.

(Folytatjuk)

Az adóhatóság bankszámlára utalja a pénzt Érkezhet a bélyegilleték

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal Vezérigazgatósága által a lakosságnak kézbesített határozatok kapcsán kerestük meg a pénzügyi intézmény Maros megyei kirendeltségének vezetőségét. A használt gépjárművek vásárlásakor befizetett környezetvédelmi bélyegilletéket visszaigénylők szerint a hivatalos válaszelemben nem pontosítják a további teendőket és azt a dátumot sem, ameddig az igénylők a visszajáró összegek birtokába juthatnak.

A környezetvédelmi illetéket ez év augusztus 31-éig kérvényezheték azok, akik a rendelet életbe lépéséig nem igényelték és nem kapták vissza pénzüket, a tavalyi sürgősségi kormányrendelet értelmében pedig a visszafizetés folyamatában módosításokat eszközölhetnek. A környezetvédelmi minisztérium és a pénzügyminisztérium múlt év végén közzétette az 52/2017-es sürgősségi kormányrendeletet, amely tartalmazta azokat a törvényes lépéseket, amelyek során visszaigényelhetővé vált a környezetvédelmi bélyegilleték. A visszaigénylés iktatásától számított 45 napon belül az illetékes hatóságok kötelesek voltak elbírálni azt. Annak függvényében, hogy a jármű tulajdonosának nevére szerepel-e valamilyen adóhátralék, az adóhatóság a tulajdonost megil-

lető teljes összeget, vagy csupán annak egy részét fizeti vissza, leszámlátva belőle az állammal szembeni tartozásait. A közvetlenül alkalmazandó jogszabály azt is előírja, hogy milyen esetekben tagadhatja meg az adóhivatal az illeték visszafizetését. Ezek többségében formai követelmények, amelyeknek az igénylő esetleg nem tett eleget. Olyan esetekben fordulhat elő, ha a kérvényező a visszaigénylési kérés benyújtását követő 60 napon belül nem csatolta a hiányzó dokumentumokat, ha nem tüntette fel azt a számlaszámot, ahová a visszatérítendő összeget az adóhivatal utalhatja, netán ha a szóban forgó összeget már visszaigényelte egy másik személy. Ugyanakkor az előzetesen befizetett összegnek szerepelnie kell a kincstári és az illetékes adóhivatal nyilvántartásában.

– Van-e valami teendőjük azoknak az igénylőknek, akik megkapták az értesítést arról, hogy kérvényüket pozitívan bírálták el, és mikor számíthatnak a pénzösszegre? – kérdeztük Dénes Irén intézményvezetőt.

– Az Adó- és Pénzügyi Hivatal annak függvényében utalja a visszajáró pénzösszeget a kérvényben feltüntetett bankszámlára, amint az a környezetvédelmi igazgatóságtól érkezik az adóhatóság számlájára. A pénzösszeget egyben utalják át és késedelmi kamatot is számolnak az illeték kifizetésétől a visszafizetésig eltelt időszakra. (pálósy)

Akcióban a munkaügyi felügyelőség

A Maros Megyei Munkaügyi Felügyelőség októberben 44 ellenőrzést végzett. A felügyelők az érvényben lévő munkaügyi törvények betartását, a be nem jelentett és munkaszerződés nélküli foglalkoztatást, a heti pihenőidő betartását, az éjszakai műszakra vonatkozó törvényes előírásokat, az egyéni munkaszerződések nyilvántartásának elektronikai úton időben való továbbítását ellenőrizték.

Az akció során 12 személyt azonosítottak, akiket egyéni munkaszerződés nélkül foglalkoztattak. 35 gazdasági egységre róttak ki bírságot, 5 céget a be nem jelentett foglalkoztatás miatt büntettek meg. A 48 kihágás közül 25 figyelmeztetés

és 22 büntetés volt, melynek összege 246.300 lej és 128 esetben a hiányosság orvoslását rendelték el – áll az Eva Man főfelügyelő közleményében.

A törvényes keretek nélkül foglalkoztatottakat bárokban, kereskedelmi egységekben és építkezési munkálatoknál azonosították. Október 19–20-án gépjárműjavító és -karbantartó műhelyeket ellenőriztek. Az országos akció keretében ugyancsak a szerződés nélkül foglalkoztatottakat, a be nem jelentett munkaerő azonosítását valamint az alkalmazottak munkahelyi biztonságát és egészségének megőrzését figyelték az autósokban. Ez utóbbi ellenőrzés során két kihágást állapítottak meg és bírságoltak. (szer)

Átadták a Csíkkozmás–Kézdivásárhely útszakaszt

November 5-étől újra lehet közlekedni gépjárművel a DN11B jelzésű országút Kézdivásárhely és Csíkkozmás közötti szakaszán.

Pálósy Piroska

Az Országos Út- és Hídügyi Igazgatóság regionális vezérigazgatója, Adriana Alexandrina Nicula arról tájékoztatott, hogy a Kovászna és Hargita megye határán lévő országutat átadták a forgalomnak. A nyári esőzések miatt beszakadt országutat a töltéstől, alapozástól kellett kezdeni, ezt követően aszfaltozták. A beruházás értéke 2,8 millió lej héra (TVA) nélkül, a szerződés értelmében a munkálatok befejezésének végső határideje 2019 januárja.

A megerősítési munkálatokat folytatják, azonban az már nem akadályozza a gépjárműforgalmat.

A Kézdivásárhely és Csíkkozmás közötti utat június 29/30-án zárták le, azt követően, hogy a Káson-pataka megáradt és tönkretette az úttest egy szakaszát. A javítás július

11-én kezdődött, azt követően, hogy a Brassói Út- és Hídügyi Igazgatóság sürgősségi eljárással megszerezte az építkezési engedélyt. A kétszáz méteren végzett parterősítési munkálatok idején elterelték a patakot és ideiglenes terelőgátat alakítottak ki, új pallót is kellett építeni. A munkálatok megkezdését nehezítette a gyakori esőzés és a folyó medrében felhalmozódott sár.

A június végi esőzések nyomán Kézdivásárhely és Csíkkozmás között beszakadt az úttest, és azóta szünetelt a közúti forgalom Csíkkozmás és Kézdivásárhely között a 11B jelzésű országúton. Kásonújfalunál a megduzzadt Káson-pataka hozzávetőleg 200 méteren két helyen is kimosatta az úttestet, egyik szakaszon a felezővonalig szakadt le az útburkolat.

Fotó: Elekes Róbert

Gyakorlatilag a 7 méter széles úttestből 60 cm maradt, egy kerékpársávnyi szélesség.

Megkeresésünkre a sajtószóvivő arról tájékoztatott, hogy az említett szakaszon az előző években építettek ugyan támfalakat és elvezetőgátakat azokon a helyeken, ahol indokoltak vélték. A szóban forgó szakasz azonban kimaradt, így épp ott rongálta meg a megáradt patak az úttestet, ahol nem végeztek fel-

újításokat. Az említett szakasz alatt és fölött is ötszáz-ötszáz méterre beton támfallal erősítették meg az utat. Ezen a szakaszon nem építettek támfalat, mivel a patak árterületét távolinak becsülték, a szakemberek nem feltételezték, hogy hozzávetőleg 150 méterről a patak akkorára duzzad, hogy túllépi az árterületét és kimoshatja az országút alapját – tudtuk meg Elekes Róbert sajtószóvivőtől.

24. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR

Több, mint könyv

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház • 2018. november 15–18.
vasarhely.ro/konyvvasar • facebook.com/konyvvasar

SZERDA, NOVEMBER 14.

17⁰⁰ **Művészeti Egyetem – Stúdió Színházának előcsarnoka** (Kőteles Sámuel utca 6.) – Könyvbemutató – Kós Károly Akadémia, Székelyföld szerkesztősége, Látó szerkesztősége – Sütő István: *Válogatott versek, Székely Könyvtár* sorozat. Részt vesz: Fekete Vince, Horváth Benji, Kovács András Ferenc, Lovétei Lázár László, Markó Béla.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 15.

10⁰⁰ Színház tér – Megnyitó – *Weöres Sándort idézve*, Bertóti Johanna és a gyermekek.
10¹⁵ Nemzeti Színház – Kisterem – Gyerekkoncert – *Fátyulunk a világra*, Bertóti Johanna előadásában.
10²⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – *Színezz velünk!* – Egész napos program gyerekeknek.
11⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Koinónia Kiadó – *Mentsd meg a sárkányok becsületét!* Játék a *Kajtkó*, a *derék sárkányfiú* mesekönyv főszereplőjével. Házigazda: Berke Krisztina-Ágnes és Kürti Andrea.
11³⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – A Marosvásárhelyi Rádió és a budapesti PONT Kiadó – Hangoskönyv-ösbemutató – Szávai Géza: *A Zöld Sivatag völégénye* című meseregénye Gáspárik Attila olvasásában. Meghívottak: Szávai Géza író, Gáspárik Attila színművész, Fehér Csaba zeneszerző, Tompa Enikő rendező.
12³⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Gutenberg Kiadó – Könyvbemutató és felolvasószínház – Claire Gratias: *Elég legyen az olvasásból!* című, Sylvie Serpax által illusztrált könyvét Codău Annamária ismerteti, majd felolvasószínház keretében ismerkedünk meg a mesével.
14⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Kreatív Könyvkiadó – *Mesefonal* – interaktív meseolvasás, mesemondás nyereményjátékkal, négy mesekönyvhöz kapcsolódóan: M. Simon Katalin: *Szelíd mesék a vadonból*, illusztrálta Takács Sz. Kinga; Arany László: *Fehérlófia* és *Benedek Elek: A Nap fája és más növénymesék* – válogatta, átdolgozta és szerkesztette Nagy Zsolt, illusztrálta Fábrián Gabriella; *Az aranyleány. Bolgár népmesék*, válogatta Anelija Hrisztova Vezsdarova, fordította Iván Andrea, illusztrálta Pápai Barna. Moderátor: Tekei Erika.

14⁰⁰ Nemzeti Színház – Bookart Kiadó standja – *Felolvasás – Baptiste Beaulieu: Mesék halál ellen* (regény). Ízelítőként első látásra olvasnak fel a könyvújdonsgából a kiadó barátai.
15⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – *Főpróba*. Az Élő Várad Mozgalom performansa. Zudor János *Romániából jöttem* című poémájának felhasználásával írta és előadja Bíró Árpád Levente, Kemes Henriette és Ozsváth Zsuzsa. Rendezte: Tasnádi-Sáhy Péter.
16⁰⁰ Nemzeti Színház – Napos Oldal (galéria, bal) – Holnap Kulturális Egyesület – Könyvbemutató – Mikola Emese: *Félrehallgatások*, regény. Közreműködik: Szűcs László.

16⁰⁰ Nemzeti Színház – Vörös Postakocsi (galéria, jobb) – Bookart Kiadó – Könyvbemutató – Gömői György: *Erdélyi Arcok* (Versek), Somogyi György illusztrációival. A kötetet bemutatják Domokos Zsófia és Hajdú Farkas-Zoltán.
16⁰⁰ Nemzeti Színház – Dedikálásarok – Mentor Könyvek Kiadó – Dedikálás – Király Kinga Júlia: *Az újrakezdés receptjei*.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – 1-es számú próbaterem – *Olvasd el, és játssz velünk!* – Az olvasás-vetélkedő döntője középiskolásoknak.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Nagyterem, szinpadtéri stúdió – Színházi szatira – Tasnádi István: *Nézőművészeti főiskola*. Rendező: Árkosi Árpád. Szereplők: Katona László, Mucsi Zoltán, Scherer Péter.

17⁰⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – Gutenberg Kiadó és Hagyományok háza – Könyv- és hangszerekbemutató – *A fűttyös legény – Csángó népmesék* című kötet kapcsán *barangolás a népi hangszeres világában* az Üver zenekar, az Öves együttes, Samu Janka, Moldován Emese, Gyárfás Róbert és Kisfaludi János részvételével. Vendég Kürti Andrea, a kötet illusztrátora.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Protokollerem – Tinta Kiadó (Sepsiszentgyörgy) – Könyvbemutató (a Könyvmosoly Antikvárium szervezésében) – Bogdán László: *A vörös pók halójában*. A szerzővel Fekete Vince beszélget.
17⁰⁰ Erdőszyentgyörgy – Rhédey-kastély – Kriterion Kiadó – Könyvbemutató – Sarány István: *Garabonciások*. Zenés beszélgetés a könyvről és a lemezmellékletéről.
18⁰⁰ Nemzeti Színház – Protokollerem – Kriterion Kiadó – Kettős könyvbemutató – Borcsa János: *Örökségem és Tamás Kincső: Fehér kavicsok*. A szerzőt és kötetét Fekete Vince, illetve Jakabffy Tamás méltatja.
19⁰⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Író-olvasó találkozók – Vendégünk Bódi Attila, a *Lázadni veletek akartam* című, az *Olvasd el, és játssz velünk!* olvasójátékra a középiskolásoknak kijelölt könyv szerzője. A szerzővel Novák Csaba Zoltán beszélget.

19⁰⁰ Nemzeti Színház – Napos Oldal (galéria, bal) – Hargita Kiadóhivatal – Könyvbemutató – Ferencz Imre: *Válogatott versek (Székely Könyvtár sorozat 69.)* A kötetet bemutatja és a szerzővel beszélget Fekete Vince, a könyv szerkesztője.

20⁰⁰ Nemzeti Színház – Nagyterem, szinpadtéri stúdió – Színházi szatira – Tasnádi István: *Nézőművészeti főiskola*. Rendező: Árkosi Árpád. Szereplők: Katona László, Mucsi Zoltán, Scherer Péter.

PÉNTEK, NOVEMBER 16.

10⁰⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Koinónia Kiadó – Könyvbemutató, dalos felhőtúra vízben, völgyben, fák között (Lábikráinkba lázas benyomás költözött) – Balázs Imre József: *Kirándulás a felhőben* című zenés könyv szerzőjével, illetve illusztrátorával, Márton Évával Makkai Kinga beszélget.
10⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Napsugár-morzsák. Találkozás a *Napsugár* című gyermeklap főszerkesztőjével, Zsigmond Emesével. Meghívott vendégeink: László Noémi és Cseh Katalin, költők.
10⁰⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – *Színezz velünk!* – Egész napos program gyerekeknek.
11⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Mesepedagógiai foglalkozás kisiskolásoknak – *A házikő meséje*. A foglalkozást Székely Tímea pedagógus vezeti.

12⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Koinónia Kiadó – Könyvbemutató, meseszöveg és közös, kacagós olvasás – *Az elhagyott könyvtár és a kalandéhes gyerekek esete*. Hajós Erika: *Lizi és a mindentudó Porcica*, illusztrálta Darvay Tünde, valamint Markus Majalouma: *Apa, építsünk kuckót!*, fordította Jankó Szép Yvette. Az első könyv szerzőjével és illusztrátorával, a második fordítóival Rostás-Péter Emese beszélget.
12⁰⁰ Nemzeti Színház – Gutenberg Kiadó standja – Dedikálás – Kovács András Ferenc: *Árdeli szép tánc*. A kötetet a költő és Kürti Andrea, a könyv illusztrátora dedikálja.
12⁰⁰ Nemzeti Színház – Bookart Kiadó standja – Dedikálás – Hajdú Farkas-Zoltán dedikálja a kiadónál megjelent könyveit.
13⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Gutenberg Kiadó – Könyvbemutató – *A mesefordítás izgalmas kihívásai* – Victoria Pătrașcu: *Mesepörgettyű – öt tótágast állt mese*. Meghívott vendég László Noémi költő, a mű fordítója és Kürti Andrea, a könyv illusztrátora.

13⁰⁰ Nemzeti Színház – Bookart Kiadó standja – Dedikálás – Kovács András Ferenc dedikálja a kiadónál megjelent könyveit.
13⁰⁰ Nemzeti Színház – Lector Kiadó standja – Dedikálás – Max Blecher: *Áttetsző test*. A kötetet Balázs Imre József fordító és Darvay Tünde illusztrátor dedikálja.
13⁰⁰ Nemzeti Színház – Dedikálásarok – UArTPress Kiadó – Dedikálás – *A Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet története 2*. A szerzők: Albert Mária, Balási András, Csép Zoltán, Kovács Levente, Lázár János, Ungvári Zrínyi Ildikó.
13⁰⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – *Az évszakok nyomában – Mesepedagógiai foglalkozás óvodásoknak* Birta-Székely Noémi mesefővel.
14⁰⁰ Nemzeti Színház – 1-es számú próbaterem – *Olvasd el, és játssz velünk!* – Az olvasás-vetélkedő döntője V-VI. osztályosoknak.

14⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Cerkbella Kiadó – *Macskamuzsika* – mesélős-játékos foglalkozás Pásztor Csörgői Andreával.
14⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – Könyvbemutató – Exit Kiadó – Lupescu Kata: *Kalózlány 2. Pokoli kör*. A szerzővel Makkai Kinga beszélget.
14⁰⁰ Nemzeti Színház – Bookart Kiadó standja – Felolvasás – Baptiste Beaulieu: *Mesék halál ellen* (regény). Ízelítőként első látásra olvasnak fel a könyvújdonsgából a kiadó barátai.
14⁰⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – Meseolvasás – *A varázs erdő megmentése* – A mesék világa Nemes Nagy Enikő mesefővel.
15⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Édesvíz – sós víz. – Pápirszínház foglalkozás Demeter Évával.

15⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – *Védett vidékre vissz-e a szárnyvonal?* – Fekete Vince legújabb kötetéről, műhelytitkairól, alkotói terveiről a szerzővel Szegő János, a Magvető Kiadó szerkesztője beszélget.
15⁰⁰ Nemzeti Színház – Napos Oldal (galéria, bal) – Kulcslyuk Kiadó – Könyvbemutató – Dr. Kádár Annamária: *Lilla és Tündérbogyó kincsét keres*.

15⁰⁰ Nemzeti Színház – Pont Kiadó standja – Dedikálás – Szávai Géza és Gáspárik Attila: *A Zöld Sivatag völégénye*.

16⁰⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – Író-olvasó találkozó – Vendégünk Szabó Róbert Csaba, a *Vajon nagyí és az aranyásók* című, az *Olvasd el, és játssz velünk!* olvasójátékra az V-VI. osztályosoknak kijelölt könyv szerzője. A szerzővel Makkai Kinga beszélget.
16⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – *Ötven plusz.... és a majdani hátrahagyott versek* – Erdős Virág legújabb kötetéről, műhelytitkairól, alkotói terveiről a szerzővel Szegő János, a Magvető Kiadó szerkesztője beszélget.
16⁰⁰ Nemzeti Színház – Napos Oldal (galéria, bal) – Pont Kiadó – Pódiumbeszélgetés – *A mese hídszerepe*. Résztvevők: Szávai Ilona kiadói szerkesztő, Kádár Annamária pszichológus.
16⁰⁰ Nemzeti Színház – Vörös Postakocsi (galéria, jobb) – Pódiumbeszélgetés – Nagy Miklós Kund: *Felemás*. A szerzővel legújabb publicisztikakötetéről Demény Péter beszélget.

16⁰⁰ Nemzeti Színház – Bookart Kiadó standja – Dedikálás – Márton Evelin dedikálja a kiadónál megjelent könyveit.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Klubterem – *Gyere velem könyvvásárra!* – *Puhakönyves mesék* – interaktív mesemondás és -hallgatás 1–3 éves gyerekeknek.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – *Nem könnyű szeméremékszerekkel világot hinteni* – Tolnai Ottó legújabb kötetéről, műhelytitkairól, alkotói terveiről a szerzővel Markó Béla beszélget.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Vörös Postakocsi (galéria, jobb) – Bookart Kiadó – Könyvbemutató – Baptiste Beaulieu: *Mesék halál ellen* (regény). A kötetet bemutatják Hadnagy Margó, Domokos Zsófia és Hajdú Farkas-Zoltán.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Protokollerem – Koinónia Kiadó – Kettős könyvbemutató – *Humor és teológia egy helyen* – Nick Page: *A kereszténység majdnem tévedhetetlen története, avagy kétezer év szentekkel, varázslókkal, idióttákkal és Istentől ihletett bajkeverőkkel* és Glenn S. Sunshine: *A reformáció foteleológusoknak* című könyvekről Jakab-Benke Nándor, Telegdi-Csetri Áron (fordítók), Zágoni Balázs (ötletgazda) és Adorján Kálmán (szaklektor) beszélgetnek.

17⁰⁰ Marosvásárhelyi Rádió – Előadóterem – Kriterion Kiadó – Könyvbemutató – Sarány István: *Garabonciások*. Zenés beszélgetés a könyvről és a lemezmellékletéről.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Kulcslyuk Kiadó standja – Dedikálás – Dr. Kádár Annamária: *Lilla és Tündérbogyó kincsét keres*.
17⁰⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – *Az ülés 5+1 Parancsolata* – Bóni Melánia gyógytornász-fizioterapeuta tanácsai.
17⁰⁰ Művészeti Egyetem – Stúdió Színházának előcsarnoka (Kőteles Sámuel utca 6.) – Könyvbemutató – KAB Színháztudományi Szakbizottság és Magyar Művészeti Kar teatrológia tanszékcsoportja – Nászta Katalin: *Thália erdélyi napszámosai* (interjúkötet). Tinta Kiadó, 2017. Moderál: Boros Kinga és Kovács Levente.

17⁰⁰ Nemzeti Színház – Báránysarok (emelet, bal) – Könyvbemutató – Drd Nagy Bea: *Ficánkák egészségmorszái. Mit egyek, hogy jól legyek?* Az író előadása fiatal anyukáknak az étkezésről.
18⁰⁰ Nemzeti Színház – Irodalmi Kávéház (a főpáholy előtti galérián) – *Duna és Nilus között, avagy mitől leszünk ládabörök* – Kemény István legújabb kötetéről, műhelytitkairól, alkotói terveiről a szerzővel Csuha István, az Élet és Irodalom szerkesztője beszélget.
18⁰⁰ Nemzeti Színház – Lector Kiadó standja – Dedikálás – Nagy Attila: *Égi tócsa, földi sár* (versek).
19⁰⁰ Nemzeti Színház – Kisterem – Mai magyar költők estje – *Versajándék Vásárhelynek* – Meghívottak: Erdős Virág, Fekete Vince, Kemény István, Lovétei László, Markó Béla, Oravecz Imre, Tolnai Ottó. Az est moderátorai: Gáspárik Attila és Szegő János. Közreműködnek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának művészei.

SZERVEZŐK:

KIEMELT MÉDIAPARTNER:

Gegesben is feldolgozzák a gyümölcsöt

Kevesebb a pálinka – senki sem bánja

Az embernek nem halat kell adni a kezébe, hanem horgásbotot, hogy ő maga is megtanulhasson halat fogni – tartják a bölcsek. Ezt az elvet követték Gegesben is, ahol ezután a gyümölcs elsősorban nem a pálinkáshordókba kerül.

Glígor Róbert László

Gegesben mindig is nagyon sok volt a gyümölcs. Mi készül belőle? A nők egy kevés lekvárt főznek és almás süteményt sütnék belőle, a többi jobb híján a pálinkafőződkbe

kerül. Látna ezt, megszületett az ötlet: az embereknek lehetőséget kell teremteni, hogy a gyümölcsöt más úton is hasznosítsák – tudtuk meg Tőkés Attila lelkésztől, aki közbenjárta abban, hogy a félreeső településen gyümölcsfeldolgozót létesítsenek. Öt évvel ezelőtt vágtak bele a megvalósításba, ingatlant vásároltak, épületet újíítottak fel, gépeket kellett beszerezni. Közben mindent a közegészségügyi követelményeknek megfelelően kellett kialakítani: különböző ajtókat, padló- és falcsempét kellett felhasználni. Az utolsó berendezést, a pasztörizálót a nyáron szerezték be.

Nagy befektetés volt – vont a mérleget a lelkész: a gyülekezet pénze mellett a holland Hardem-berg alapítvány adománya is benne van, ezenkívül rengeteg közmunkát végeztek a helyiek.

Finomabb, édesebb, egészségesebb

A feldolgozóhelyiségben a folyamatot a mosással kezdik, innen a nagy kapacitású örlőbe kerül a gyümölcs, majd a présbe, a lé pedig a pasztörizálóba, ahol 82 fokig melegítik fel, majd palackozzák. Van tasakos csomagolási lehetőség is, de ezt kevesebben választják.

Az utolsó berendezés a nyáron érkezett meg, másfél hónapja helyezték üzembe

A helyben készült almale nem került értékesítésre, hiszen elsősorban a falubelieké, azaz mindenki a maga gyümölcsét préselteti ki. A présnek azonban hamar híre ment, így a vidék más településeiről is érkezik alma, de a megye messzebbi pontjairól, mint Marosludasról vagy Szászrégenből is. Mivel kisebb kapacitással dolgoznak, előre fel kell iratkozni, és oda kell szállítani a gyümölcsöt, s amikor egy egész napra való mennyiség gyűl, akkor indítják be a berendezéseket, általában hetente két-három napon. Minimális pénzért dolgoznak, alig valamivel az önköltségi ár fölött, hogy a beruházás tartsa fenn magát és a munkások bérét is kifizessék. Alig másfél hónapja működtetik a prést, de már az első hónapban a lepréslé mennyisége meghaladta az ötezer litert. „Ennek legjobban a nők örülnek, mert a férfiak több almalevet isznak, mint pálinkát” – mondja viccesen a lelkész, majd komolyra fordítva a szót, elmondja:

nagyon sok pozitív visszajelzést kapnak, ez a lé finom, egészséges, sokáig eláll. Nagyon kellett ez a beruházás a faluba, mert nemcsak itt, hanem a közelben sincs hasonló, és a rengeteg gyümölcsből pálinka lett volna. Abból is jó egy pohárával egészség szempontjából, de az almale egészen más – állapították meg nemcsak a nők, hanem a férfiak is, akik máris megkedvelték a mézdes italt, amely ráadásul háromszor olcsóbb, mint amit az üzletben lehet vásárolni.

Megáll a maga lábán?

A terv az volt, hogy a feldolgozót egy fiatal család kezébe adják működtetés végett. Ez azért is jó volna, mert megélhetést is jelentene, egy családot itthon tartana vagy hazavonzana. Mindaddig nem jelentkezett senki, a fiatalok nem mertek belevágni, de most, amikor látják, hogy működik, már érkeznek visszajelzések, érdeklődők is. Addig is az egyházközség alkalmazottai végzik a préslést és az ügyműveket.

Nagy beruházás révén, öt év után indult be a feldolgozó

Fotó: Glígor Róbert László

Iskolaműhelyből rendezvényterem

A szovátai önkormányzat folyamatos fejlesztéseket végez. Újabb a polgármesteri hivatal mögötti iskolaműhelyt szeretnék átalakítani. Fülöp László Zsolt polgármester elmondta: egy 500 férőhelyes rendezvényteremre gondoltak, amelyben kulturális műsorok, előadások, konferenciák, gasztronómiai előadások, bemutatók stb. kapnának helyet.

Mózes Edith

– Igény van erre a városközpontban. Van kulturális élet Szovátán, de a kultúrotthon, amelyet a katolikus egyháztól bérel a hivatal, lent van a „faluban”, ami nem lenne baj, de meggyőződésünk, hogy a város megérett arra, hogy a központban legyen egy rendezvényeknek alkalmas helyiség – mondta a városvezető.

Hozzátette, hogy ezzel egy időben rendeződne a környék, a városközpont, és mutatja is a látványtervet. Közben folytatják az önkormányzat épületének a felújítását is, a tavaly tetőt javítottak, rendbe tették a homlokzatot, nyílászárókat cseréltek. Ez is egy nagyobb projekt része. Itt is egy impozáns látványtervet mutat. Mint mondta, ez lenne az igazi városközpont. Elmondta azt is, hogy irodaszűkében van a hivatal, túlszűfoltak az irodák, ezért született az igény, hogy a meglévő épületeket tegyék rendbe, illetve, hogy toldják ki. Mindezt azonban úgy kellett megoldani, hogy közben a hivatal is működjék.

Már látszik a fény az alagút végén

– Az igazság az – teszi hozzá – hogy már kezdjük látni az alagút végén a fényt. 2016-ban annyi mindennek nekifogtunk, hogy sokszor az volt az érzésünk, hogy már nem is tudjuk, melyik micsoda. De most

már lassan kezdenek letisztulni a dolgok. Az óvodaépítés már elkezdődött, az amfiteátrumra is pályáztunk. Várjuk a 13 utca aszfaltozására leadott projekt elbírálását, tehát már egy picit minden könnyebb. Le van téve a pályázat, 9,2 millió lej a beruházás értéke.

„A kifizetéseket idejében megkaptuk”

A továbbiakban a bizonytalan belpolitikáról beszélünk, és arról, hogy a sorozatos kormányváltások mennyiben késleltették, akadályozták az önkormányzat munkáját. Fülöp László szerint annak ellenére, hogy már a harmadik kormány van 2016 óta, a fejlesztési minisztériumnál levő munkák nagyon jól mentek.

– Annyira jól mentek, hogy például a kifizetéseket is két-három hét alatt megkaptuk. Nem is jött, hogy elhiggyük. Sőt a kivitelezők sem félnek az állami szektorból finanszírozott munkáktól. A vakációs jegyek pedig annyira fellendítették

Fotó: Nagy Tibor

a turizmust, hogy például most, november közepén, a hét végére nagyon nehezen lehet jó szállást találni. Ami még nagy előny, hogy Szováta a hazai üdülőtelepek között az elsők között van. A héacsökkenés is segíti a turizmus minőségének javítását. Azt mondjuk, jó irányba megy a településünk, sokat áldozunk a minőségre, tisztaságra.

Problémák a közüzemmel

Szováta első embere szerint a közüzemek nem tartja velük a lépést, amiből sok kellemetlenség adódik, főleg szezonban. „Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy hajnalban ne vigyék el a szemetet. Új szemeteskukákat raktunk ki az idén azért, hogy a kutyák ne férjenek hozzá, és guberálni se lehessen belőlük. Az emberek szelektíven teszik be a hulladékot, de ha a szolgáltató nem viszi el időben, főleg nyáron, amikor mind a faluban, mind a telepen óriási mennyiségű hulladék gyűl fel, az emberek elégedetlenek.

– Mi lehet a megoldás?

– Szerintem körvonalazódik a

megoldás, mert a megyei hulladékprogram sínen van, és több mint valószínű, hogy akad majd egy olyan vállalkozó, aki fel bír vállalni egy ekkora volumenű munkát, és időben megoldja.

A polgármester arról is beszélt, hogy az új ülepítőállomás 50 ezer lakosú városra volt méretezve, miközben Szovátának tízezer lakosa van, viszont szezonban naponta akár 10.000 személy is van a településen, és azt akarták, hogy fejlődni lehessen. Véleménye szerint ugyanígy a többi kiegyesítő ágazatban is kellene legyen fejlődés. A szemetet meg el kell takarítani.

– Ezért is vettük meg a kis utca-seprőnket. Eddig béreltük a munkát, de így sokkal kifizetőbb, és a miénk. Vagy úgy dolgozik, ahogy mi mondjuk, vagy ha nem, tudunk intézkedni. De Szovátán rend és tisztaság kell legyen, mert az emberek pihenni, feltöltődni jönnek. Ha nem tudjuk ezt biztosítani, akkor beállhatunk a többi település sorába, ahol nem megy semmi.

Amerikai választások: nem valószínű jelentős gazdaságpolitikai irányváltás

Londoni pénzügyi elemzők egybehangzó véleménye szerint nem valószínű, hogy a félidős amerikai kongresszusi választások jelentősebb irányváltást eredményeznek az amerikai gazdaságpolitikában.

Az egyik legtekintélyesebb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőház, az Oxford Economics múlt szerda este ismertett tanulmányában kiemeli, hogy az idén továbbra is 2,9 százalékos körüli, jövőre 2,5 százalékos növekedést vár az amerikai gazdaságban.

A ház londoni elemzői szerint az könnyen elképzelhető, hogy a mexikói határon tervezett fal építésének finanszírozásával szembeni ellenállás miatt december elején részleges leállásra kényszerülhet az amerikai kormányzati szektor, de az új Kongresszusnak – amelynek alsó kamarájában, a képviselőházban immár a demokraták lesznek többségben – és a Fehér Háznak jövőre néhány kulcsfontosságú ügyben egyezsége kell jutnia.

Az Oxford Economics ezek közé sorolta a NAFTA-egyezmény helyébe lépő amerikai-mexikói-kanadai kereskedelmi megállapodás (USMCA) ratifikálását. A cég londoni elemzői szerint ez a jövő év elején a kongresszusi megosztottság ellenére valószínűleg meg is történik, mivel az egyezménynek nincs életképes alternatívája.

Az új Kongresszusnak emellett jövő nyárig meg kell szavaznia az államadósság-limit újabb emelését, és el kell fogadnia a 2020-2021-es pénzügyi év költségvetését.

Az államadósság-limit esetében azonban nem lehet kizárni, hogy csak az utolsó pillanatban születik egyezés, és ez ismét piaci félelmekeket kelthet az Egyesült Államok szuverén törlesztésképtelenné válásával kapcsolatban.

Ha pedig nem sikerül elfogadtatni a 2020-2021-es pénzügyi év szövetségi költségvetését, akkor ismét kiadási limitek lépnek életbe, és az Oxford Economics saját modellszámításai szerint ez 0,3 százalékponttal lassítaná az amerikai gazdaság növekedését 2020-ban a költségvetés elfogadásával számoló alapeseti előrejelzéshez képest.

A ház szerint a 2020-as elnökválasztás közeledtével ez a forgatókönyv nem valószínű, bár az immár megosztott Kongresszusban nem is lesz egyszerű elfogadtatni a szövetségi költségvetéseket.

A Moody's Investors Service nemzetközi hitelminősítő múlt szerdai helyzetértékelésében szintén

arra a véleményre jut, hogy nem valószínű jelentősebb irányváltás az amerikai gazdaságpolitikában a következő két évben a végrehajtói hatalmi jogkörökre építve igyekeznek majd elérni szakpolitikai célkitűzéseiket.

A Moody's szerint a nagymértékű politikai polarizáció közepette nehéz lesz elfogadtatni a megosztott Kongresszussal jelentős horderejű törvénytervezeteket, és így a Trump-kormányzat várhatóan a következő két évben a végrehajtói hatalmi jogkörökre építve igyekeznek majd elérni szakpolitikai célkitűzéseiket.

A hitelminősítő szerint ugyanakkor a kormányzat feletti, a demokratáknak többségű képviselőházból eredő erősebb kongresszusi ellenőrzés miatt a végrehajtói ág az eddiginél lassabban tudja majd érvényesíteni programját.

A Moody's szerint azonban a kereskedelempolitika irányának meghatározója továbbra is a Fehér Ház lesz, és ennek jegyében újabb kereskedelmi intézkedések várhatók Kínával szemben.

A Moody's londoni elemzői is azon a véleményen vannak ugyanakkor, hogy az új törvényhozás 2019-ben jóváhagyja a NAFTA-szerződés utódjaként kidolgozott amerikai-mexikói-kanadai kereskedelmi megállapodást, jóllehet az immár demokrata többségű képviselőház valószínűleg módosításokat követel majd, és ez lassíthatja a ratifikációs folyamatot.

A végrehajtói hatalmi ág hatásköri korlátain belül a Fehér Ház várhatóan folytatja az illegális bevándorlással szembeni fellépést, és szigorítani fogja a legális bevándorlás szabályozását is. A bevándorlási korlátozások azonban növelhetik a vállalati szektor foglalkoztatási költségeit, súlyosbíthatják a munkaerőhiányt és erősíthetik a bérkiáramlási nyomást az amerikai gazdaságban, éppen egy olyan időszakban, amikor a munkanélküliségi ráta mélységi rekordokon jár – áll a Moody's helyzetértékelésében.

Az egyik legnagyobb londoni székhelyű globális pénzügyi-gazdasági elemzőház, a Capital Economics előrejelzésében azt emelte ki, hogy a félidős választások eredményét követő európai tőzsdei megugrás aligha lesz tartós, tekintettel az amerikai gazdasági növekedés lassulásának kilátására.

A ház szerint az európai részvénypiacok múlt szerdai erősödését valószínűleg az a piaci várakozás eredményezte, hogy a demokraták többségbe kerülése a képviselőházban megnehezítheti Donald Trump számára a széles körű protekcio-

nista kereskedelempolitika folytatását, legalábbis Európával szemben. Ezt jelezte, hogy az európai autóipari részvények – amelyek különösen megszenvedték az amerikai kereskedelempolitikai lépéseket – a szerdai európai kereskedésben kiemelkedően teljesítettek.

A Capital Economics londoni elemzői szerint azonban a kongresszusi erőviszonyok változásának valószínűbb következménye az lesz, hogy a republikánusok nem tudnak újabb adócsökkentéseket elfogadtatni, és a további európai tőzsdei teljesítményt inkább az amerikai gazdasági növekedés valószínűbb jövő évi lassulása határozza majd meg. A ház szerint a történelmi távú visszatételek arra vallanak, hogy egy ilyen környezetben az európai tőzsdék legalább annyira rosszul teljesítenek, mint az amerikaiak.

A Capital Economics elemzői szerint valószínűtlen, hogy Trump mérsékelné Kínával kapcsolatos kereskedelempolitikai nézeteit, különös tekintettel arra, hogy sok demokrata törvényhozó is osztja az elnök ellenérzéseit a kínai kereskedelmi gyakorlattal szemben. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TIMKO PÉKSÉG ELÁRUSÍTÓKAT alkalmaz a következő programmal: hétfőtől szombatig, hétfőtől péntekig és csak szombatra. Bővebb információ az üzletvezetőktől: központi és Unirii övezet: Annamari, tel.: 0756-128-308; Tudor övezet: Andi, tel.: 0756-128-312; November 7. és megyefalvi övezet: Lilla, tel.: 0756-128-311. (62841-I)

FELVESZÜNK FIATAL HÖLGYEKET CUKORDÍSZEK GYÁRTÁSÁRA a jeddi termelőbe. Tel. 0745-520-408. (11255-I)

TELJES ORVOSI ELLÁTÁS – HENI MED CENTER – reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőproblémák); bőrgyógyászat; neurológia; belgyógyászat. Kedvezményes árak. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (sz.-I)

A PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretné a tesztelő csapatunk tagja lenni, jelentkezzen! Az átlagosnál jobb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

A PC HOUSE RAKTÁRI DOLGOZÓT alkalmaz áru előkészítésére és csomagolására. Az átlagosnál jobb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (a.-I)

VÁSZON ALAPANYAGÚ FALIKÉPEK NYOMTATÁSÁVAL, KERETEZÉSÉVEL ÉS FORGALMAZÁSÁVAL FOGLALKOZÓ CÉG MUNKATÁRSÁKAT keres az előállítási osztályra. Jelentkezni naponta 9-16 óra között az office@norand.ro e-mail-címen vagy a 0748-238-740-as telefonszámon lehet. (62950-I)

A hirdetés rovatan megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 3 szobás tömbházlakás és garázs a Rozmarinului utcában. Tel. 0742-802-545. (11140-I)

I. OSZTÁLYÚ garzon eladó a Kárpátok sétányon, 35.000 euró. Tel. 0745-330-565. (2138-I)

ELADÓK 120-150 kg közötti disznók házhoz szállítással. Tel. 0728-971-777. (11339)

ELADÓ tűzifa, 150 lej métere. Tel. 0747-933-367. (2121)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0752-576-831. (10942)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (11224)

ELADÓK 100-250 kg közötti disznók. Tel. 0754-895-544, 0265/323-361. (2131)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM a Megyei Könyvtárba szóló, Magdó Sándor névre kiállított belépőmet. Semmisnek nyilvánítom. (11350)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (9100)

Szomorú szívvel emlékezünk a dolgos kezű, drága jó édesanyára, testvérre, rokonra, anyósra és jó szomszédra, a nyárádretemei születésű **SZILÁGYI TERÉZRE** szül. Nyulas halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (11321)

Szomorú szívvel emlékezem, de hálával és szép emlékekkel gondolok szeretett férjemre, **SZ. NAGY ELEKRE** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott! Szerető feleséged, **Bubu.** (11227-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édes-apa, nagytata, após, apatárs, rokon és jó ismerős, a nyárádmagyarósi

MÓGA DÉNES életének 81. évében, november 12-én, türelemmel viselt betegség után csendesen megpihent. Temetése november 15-én, csütörtökön 13 órakor lesz a nyárádmagyarósi családi háztól. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (11347-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett szomszédasszonyunk, **NOVÁK ROZÁLIA** eltávozott közülünk. Temetése november 15-én, csütörtökön 14 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben. A virrasztás november 14-én, szerdán 17-18 óra között lesz a Pax Temetkezési Vállalat ravatalozójában. Nyugodjon békében!
Búcsúznak szomszédai és barátai. (11354-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (2080)

CSERÉPTETŐ-JAVÍTÁS, lefolyók, csatornák, fali- és padlócsemperakás. Tel. 0751-471-965, 0726-638-909. (2133)

MAROSVÁSÁRHELYI fogorvosi rendelőbe asszisztensnőt keresünk. Tel. 0742-669-084. (2136-I)

ALKALMAZUNK lakatost termopánműhelybe, C, D kategóriás sofőrt. Tel. 0265/266-584. (20683)

MEGEMLÉKEZÉS

Bárhogy múlnak az évek, a lélek nem feled. Mert összeköt minket az örök szeretet.

Szívemben hála, hiányod nagyon fáj, nyugodjál békében, drága édesanyám.

Fájó szívvel emlékezünk november 14-én **MAGYARI VILMÁRA** halálának 4. évfordulóján. Áldott emlékét mindig őrizni fogjuk szívünkben. Bánatos leánya, **Lenke és családja.** (-I)

DORA OPTICS

- MAROSVÁSÁRHELY**
Mărășesti tér, 21 szám
Tel.: 0733-553.976
1918 Dec. 1sugárút, 126 szám
Tel: 0265 250 475
0755 088 379
- SZÁSZRÉGEN**
Szabadság sugárút 12/2 szám
Tel: 0265-512.095
0733-553.971
Cardinal Al. Todea utca 25/A szám
Tel: 0728-908.856
- NYÁRÁDSZEREDA**
Tüzoltó utca, 1 szám
Tel: 0265-576 514
0733-553.973

Hozd be régi szemüvegkereted és válassz helyette újat **50%**-os árkedvezménnyel.

*részletek az optikákban

CHAOS METALFEST 2018

ANGERSEED (HU) DEATH METAL

Týgr Gantá (HU) NEOROMANTIA (HU) MELODIC DEATH METAL

Empty Dreams (RO) GOTHIC/PROGRESSIVE METAL

#CMF2018
JAZZ&BLUES CLUB - TC. MUREȘ
FRIDAY NOV. 16. 2018

TICKETS:
15 LEI IN ADVANCE
20 LEI ON SHOW DAY

Adományozz 2 eurót sms-ben a 8840-es számra, és biztosítod egy éhes gyermek egyszeri meleg ebédjét.

www.caritas-ab.ro

Centenáriumi nagygyűlés

2018. november 18., 13 óra
Sepsiszentgyörgy főterén

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predcal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș 88,1%
Marosvásárhely 88,1%

Sovata 102,1%
Szováta 102,1%

r . a . d . i . o

Reghin 94,7%
Szászrégen 94,7%

Sighișoara 104,3%
Sefceșvár 104,3%

Üzleti sikeremek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Hagyományos receptek természetes alapanyagokból!

Jó étvágyat!

